ПРОМІНЬ

„БУДУ ЖИТИ!..

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 2 ЛЮТИЙ 1988

No. 2 FEBRUARY 1988

ПРОМІНЬ

Рік XXVIII ЛЮТИЙ 1988 Ч. 2

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P.O.Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man. Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $15.00

Одна число 1.50

PROMIN

No. 2 FEBRUARY 1988 VOL. XXVIII

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P.O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $15.00

Single copy 1.50

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширнех описів.

ЗМІСТ

Л. Українка — На столітній ювілей 1

Л. Українка — Свята ніч 1

Г. Мельник — Марко-Культосвітня праця відділів 2

Звіт крайового З'їзду Союзу Українок 3

НК. — На провідному пості 6

Сестричка Уля — Мандрівка мами з дітьми 7

Т. Г. — Життя славетних 9

Д-р С. Климашко — Авторський вечір 12

М.К. — Приємна вечірка 13

Helen Raycheba — George Ryga — 1987 15

Kinal Exhibit 17

J. P. McEvoy — If — For Girls 18

Л. Українка — На роковини 18

Нашим дітям 19

Річні звіти Відділів 20

Громадська і родинна хроніка 28

Уляна Криворучко — Для наших господинь 32

Пресовий фонд 33

НА ОБКЛАДИНЦІ — композиція рисунку мистців — Lorna Mullgan and Juan L. Gomez-Perales.
Ілюстрація — Леся Українка — С. Карафа Карбут

Second Class Mail Registration Number 1925
International Standard Serial Number ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

НА СТОЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У кожного люду, у кожній країні
Живе такий спогад, що в його в давнині
Були золотії віки,
Як пісня і слово були у шанобі
В міцних сього світу; не тільки на гробі
Складались поетам вінки.

За пишнії хрії, величнії оди
Король слав поетам-співцям нагороди,
Він славу їх мав у руці;
За ввічливі станси, гучні мадригали
Вродливиці теж нагороду давали,
Не знали погорди співці.

І щонайпишнішії дами з придворних
Вдавали на сцені субреток моторних,
Щоб слави і втіхи зажить:
Сама королева здіймала корону,
Спускалась додолу з найвищого трону
Поетовій мрії служить.

Богам були рівні співці лавреати
І гордо носили коштовнії шати
У панському магнатському гурті;
Цвіли в них і лаври, і квіти барвисті,
І навіть терни їх були позлотисті,
Кайдани — і ті золоті!

Так... в кожній країні є спогади раю!
Нема тільки в тебе їх, рідний мій краю!
Були й за гетьманів співці;
З них деякі вічнії співи зложили,
А як їх наймення? і де їх могили,
Щоб скласти хоч пізні вінці!

Цурались вони кучерявої хрії
І вабили очі їм іншії мрії,
Не вів до палацу їх шлях:
Не оди складали, а думи народу,
Не в стансах прославили милої вроду,
А в тихих, журливих піснях...

Ті вічні пісні, ті єдиної спадки
Взяли собі другі поети-нащадки
І батьківським шляхом пішли;
Ніхто їх не брав під свою оборону,
Ніхто не спускався з найвищого трону,
Щоб їм уділяти хвали.

Чоло не вінчали лавровії віти,
Тернів не скрашали ні злото, ні квіти,
Страждали співці в самоті;
На них не сіяли жупани-лудани,
Коли ж на руках їх дзвеніли кайдани,
То вже не були золоті...

СВЯТА НІЧ

В темну ніч ми зібрались громадкою йти
так поважно, немов у пригоді
мали стати кому, а проте без мети,
ми дивились на зорі, та й годі.

Тихі, тихі й спокійні були
ліс і поле на цілім просторі,
і здавалось, неначе ми чути могли,
як спадали летючії зорі.

Всі розмови, не скінчені тут на землі,
десь кінчалися там, між зірками.
Проти вічності неба були ми малі,
але небо схилялось над нами.

Ніч без тінів і світло без проміння хвиль...
Все було і далеко, й близенько.
І сіяли нам зорі на тисячі миль,
і між нами світили низенько.

Нам не раз крізь волосся світила зоря,
мов горицвіт у темному листі,
наче ми, перепливши небесні моря,
заквітчалися в краплі сріблисті.

І немов над святими, зірки золоті
у корону сплітались огнисту.
Отже, й справді, здається, були ми святі
в тую зоряну ніч урочисту.

ГАЛИНА МЕЛЬНИК-МАРКО

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ ПРАЦЯ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ — 1987—1988

Тому що серед нашого членства є різні зацікавлення, важним завданням Союзу Українок Канади є дати своїм членкам побільше часто виховно-творчу і національно корисну програму.

Тому що знання української мови стає проблемою для молодших членкинь, і для мішаних подруж, — тому конечністю є: присвятити більше часу на вивчання української мови.

А) Впроваджуймо вивчання української мови пів години перед кожними зборами, або й частіше. Доложім всіх зусиль, щоб наші діти учащали до Рідних Шкіл.

Б) Для кращого вивчання і вживання української мови, стараймось подавати наші звіти в мові українській. Допоможім тим, що потребують допомоги й бажають навчитися як записати і як прочитати по українському. Будьмо виразумілі і скупі на критику.

В) Найлегше є засвоювати мову співанням, тож на кожних зборах, плянуймо хоч 15 хвилин на загальний приємний спів, в якому всі можуть брати участь. Організуймо співацькі гуртки й запрошуймо СУМКівців на веселі вечірки.

Г) Організуймо дитячі садочки, де мами і тати можуть в той сам час разом з дітьми вивчати українську мову, молитву, пісні, вірші, тощо.

Ґ) Для членок, що добре володіють українською мовою, конечно організувати читацькі гуртки. Запрошуймо до цих гуртків чоловіків і молодь, на дискусії.

Д). Організуймо дискусійні вечірки. Запрошуймо студіюючих студентів і професорів з доповідями про найновіші українські справи, історію, тощо.

Е) Висвітлюймо стрічки із святкування 1000-ліття Хрещення України, що відбулося в Саскатуні, для старших, молоді й дітей. Щоб всі були належно поінформовані про це знаменне свято. Користаймо з інших українських фільмів для поширення знання про нашу культуру.

Є) Пишім до чужомовної газети про наші святкування й історію України.

Поширюймо відомості про нашу спадщину. Розповсюднюймо поміж наших горожан брошурки, образки наших церков, книжки, експонати, то що. Надзвичайно важливі також це вибрані джерела про культуру, суспільство, націю та розвиток державности України-Руси.

Ж) Помагаймо студентам учащати на курси до Колеґії св. Андрея. Хай це буде нашим проєктом з нагоди Тисячоліття Хрещення України, як живий наш вклад в ряди свідомих будучих провідників.

З) Посилаймо хоч двох сумківців від кожного відділу на "СУМК СЕЛО", або на курси українознавства. Цеж найкраща інвестиція наших грошей. Запрошуймо відділів ТУС до співпраці.

И) Жертвуймо на фонд св. Володимира, Фундацію СУС, "Український Голос", "Промінь", Фундацію "Наталі Кобринської" "Вісник", Рідну і Недільну Школу, Курси Українознавства, Інститути й Музеї.

І) Плянуймо наші програми на збори, щоб вони були цікаві, так щоб кожна хвилина була корисна для всіх. Запрошуймо молодших членів громади, — може вони колись стануть членами відділу. Збори починаймо і кінчаймо точно. н.пр. від 7:00 до 8:30 години. В цей час **не** є безпечно виходити вечером пізно. Дрібні справи полагоджуймо перед або по зборах, чи в інший день. Скорочуймо протоколи до самих рішень, щоб ощадити час.

Ї) Зберігаймо, хоч на одній стіні в нашім громадським примішенню, фотознимки про історію й розвиток нашого церковного життя і всіх клітин при громаді. Подбаймо, щоб в нашій церковній залі висіли портрети наших владик, хрест, ікони св. Володимира і св. Ольги, — портрети наших письменників, поетів та історичних постатей. Це є дуже помічним чинником у вихованні дітей і молоді в любові до свого народу і спадщини.

Й) Організуймо панельні дискусії про зацікавлення нашої молоді українським громадським життям.

К) Шануймо те що наші предки нам дали. Традиції в'яжуть нас з цілим нашим минулим, в одну велику родину. Святочні обряди і церемонії, це народня святочна культура. Зберігаймо й шануймо їх, — особливо в Різдв'яні й Великодні свята, бо це наші культурні скарби!

ЗВІТ КРАЙОВОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

ШІСТДЕСЯТЛІТТЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

САСКАТУН — 16, 17 і 18 серпня 1987

Офіційне відкриття З'їзду складових організацій СУС відбулось в неділю вечером 16 серпня в Сентеніял Авдиторіюм в Саскатуні. Зворушливим був вхід з прапорами сумківців, членок Союзу Українок та спів врочистих гимнів: "О Канадо", "За нами, сестри" і "Сумківці — Сумківці" під музику оркестри "Водограй".

Привіти З'їздові склали: Блаженніший Митрополит Василій, голова СУС Андрій Мельничук, президент КУК, д-р Дмитро Ціпивник, представники провінційного уряду та міста Саскатуну. Господарем відкриття був інж. Степан Франко. Слово і перегляд дворічної діяльности виголосив голова СУС, Андрій Мельничук. По цім слідувало офіційне представлювання трофеїв молоді — Перепелюків і Базюків. Величавий концерт заходами організацій відбувся того самого вечора. По концерті було прийняття для учасників З'їзду.

СЕСІЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ СЕРЕДА 17 СЕРПНЯ

Перша сесія З'їзду почалась ранком о год. 8:30. Предсідницею була голова Союзу Українок Анна Холод. Вона привітала учасниць і офіційно відкрила наради. За упокоєних членок відспівано "Вічна пам'ять". Почесну президію святочного З'їзду з нагоди 60-ліття організації творили присутні на з'їзді колишні голови: д-р Савеля Стечишин, Дарія Янда, Марія Ткачук, Ольга Войценко, Софія Василишин, Анна Токарик, Леся Хорош-Ґреґорі, Леся Івасюк, Анастасія Шемелюк-Радомська, Надія Боднар, Анна Звоздецька і Анна Холод, як діюча голова. До президії увійшли також голови провінційних екзекутив: Орися Сушко — Східня Канада, Павліна Іґнаш — Манітоба, Галя Клапоущак — Саскачеван, Лелія Зубрицька, Альберта, Олена Дзюбенко — Брит. Колюмбія. Секретарки З'їзду — Марія Кінащук і Марія Цьона.

Із звітувань подаємо короткі: резюме головніших завдань і завваг Централі і провінційних екзекутив. Голова Анна Холод в додатку до свого обширного звіту звернулася до всього членства, щоб виконували свою працю в організації "солідарно", цілковито, завзято. "Не висувайте своє "я", щоб Ваше ім'я не було лише на папері! Таким завзяттям, віддано і з посвятою здобудемо краще майбутнє для свого народу"..."

Олена Дзюбенко — відбутим провінційним симпозіюм звернено увагу на 60-ліття. Участь брала Філія Музею в багатій програмі. Були в нас цінні теми для праці по відділах.

Орися Сушко: провінційний симпозіюм заминив окужні з'їзди. Програми і теми обговорені на покращання праці по відділах. Молодь виявила зацікавлення в музичних виступах.

Розалія Фарина і Лелія Зубрицька звернули увагу на плянові контакти, яким присвячували працю. Відвідали навіть далеку громаду у Гвайт Горс в Юконі. Це з праці в провінції Альберта.

Соня Бейзик — Манітоба — Окружні з'їзди в нас відограють важливу ролю, бо в них беруть участь інші складові організації. Контакти були добрі, і потрібно більше.

Галя Клапоущак — в Саскачевані найбільше число відділів. Наші контакти це обіжні листи, кореспонденція, а при нагоді і зустріч з членством.

Софія Сприпник — культосвітня референтка — Проєкти на позитивну освітню працю є, на жаль освітня праця по відділах обмежена, вся увага приділена чаям, бенкетам, базарам, писанням писанок. Дуже мало часу присвячено культурним імпрезам.

Галина Сенишин — референтка жіночих справ. Була на Конґресі КУК. Довідалась про справу студій Комітету, про сприяння розвитку української спільноти. В степових провінціях українці не обзнайомлені з біжучими подіями, з українськими справами. Це сумне і серьйозне явище.

Катря Чернявська, референтка садочків. Багато праці присвячено лекціям недільних шкіл, опрацьованю, що їх видає Консисторія. Присвячено багато праці нарадам про українські школи, програмам. В Едмонтоні про навчання української мови появився збірник інформацій. Суґестує видати одну навчальну рідношкільну програму.

Слідував вибір комісій — номінаційної: Леся Фотій, Орися Сушко, Павліна Іґнаш, Галя Клапоущак, Лелія Зубрицька, Галя Токарик. Резолюційна — Анастасія Воробець, Галина Сенишин,

Галя Клапоущак, Елисавета Білич, Сандра Гоголь. Верифікаційна — Одарка Гаталай, Анна Папіш, Люба Гнат.

Після вибору з'їздового персоналу слідувало звітування — огляд дворічної діяльности організації. Всі звіти — голови Союзу і всіх урядниць, голів різних комітетів і референтур та провінційних екзекутив були надруковані в збірнику і доручено делеґаткам при реєстрації. Всі ці звіти давали образ діяльности за останніх два роки від "З'їзду у Вінніпезі в 1985.

Після офіційного внеску і прийняття звітів відбулась коротка дискусія над плянами дальшої праці, або справами порушеними у звітах.

Олена Дзюбенко суґестує потребу контактів між проводоми і відділами, треба щоб організаційна референтка Централі їздила по відділах з доповіддями на організаційні та інші теми; друге: вважає, що референтка жіночого руху повинна входити до комісії Взаємовідносин С.У.К. і СФУЖО.

Наталка Фарина рекомендує форму членської вкладки відділу до Централі. У фінансових звітуваннях авдитор В. Бомфрі зробив підсумки звіту за два роки. Фінансовий звіт показує, що фінанси були правильно зібрані і правильно зужиті. Рік 1987 показує недобору $20,000.00. Великий кошт книжки Півстоліття на громадській ниві $80.770. Книжки заплачені. На внесок голови контрольної комісії Галі Максимюк З'їзд одобрив фінансовий звіт. На цім закінчено ділові наради З'їзду.

Від год. 10.00 до 12.00 відбувся семінар на тему "Позитивна дія — клич майбутньому". Координаторкою семінара була Надія Дякун з Оттави. Доповідачі були також з Оттави. Віра Голяд, займає позицію прес. секр. для прем. міністра Канади. Тема її промови: "Комунікація". Оксана Калужна говорила про систему правосуддя в Канаді. Елен Меклейн, міністер закордонних справ — Східньо-Европейська Дивізія. Він сказав, що державний уряд замало поінформований про українські справи, а українці замало звертаються до свого уряду. Закликає до кращих взаємовідносин. Всі три доповіді дали багато інформацій про свої теми.

Під час перекуски о год. 12:00—2:00 в полудне відбулася програма Музею Союзу Українок Канади. Предсідницею Музею була Віра Накона. Гостем промовцем був Бері Лорд, власник фірми "Лорд Колчюрал Ресорсес Пленінґ енд Менеджмент" з Торонта. Він між іншим сказав, що наш Музей є провідним етнографічним музеєм між музеями в Канаді. Він запевняв, що розбудувати Музей на більший є конечною потребою.

Предсідницею на пополудневій сесії була Орися Сушко. Справа статуту Союзу Українок і його поправок англійською мовою. Цей статут принципово був прийнятий на З'їзді в 1985 році. Федеральний уряд зробив завваги, що якраз повинно бути змінене, щоб дістати звільнення від доходового податку. До цього статуту деякі відділи надіслали зміни і ці зміни включено. В дискусії над статутом, в яких брали участь членки. На внесок Галі Токарик і Розалії Кондри, рішено вислати поправлений статут до відділів для провірення до чергового З'їзду.

Слідував звіт голови Комісії Взаємовідносин С.У.К. — СФУЖО, Марії Ткачук про працю, що її провела комісія впродовж двох років. Головним завданням комісії було вглянути в причини, чому Союз Українок Канади рішив не вступати до СФУЖО. Комісія старалась якнайкраще виконати свою працю. На рішення попереднього з'їзду в 1985 році, вона прослідила події в історії українського жіночого руху від Наталії Кобринської, про дальший хід розвитку жіночих організацій в Україні до часів створення Української Національної Жіночої Ради, її голови Софії Русової, опісля знов до подій по Першій світовій війні, розвитку українських жіночих організацій, головно таких як Союз Українок в Галичині і на Волині, їхніх проводів, до Першого Всеукраїнського Жіночого Конґресу у Станиславові аж до створення в 1937 році Світового Союзу Українок, якого членом був Союз Українок Канади. Комісія також старалась прослідити події по Другій світовій війні на еміґрації та в Канаді й Америці, щоб знайти відповідь, чому постало інше світове об'єднання українських жіночих організацій і що сталось із Світовим Союзом Українок.

Після звіту комісії вив'язалась жива дискусія, в якій брали участь добр. Є. Божик, Леся Хорош — Ґреґорі, Галина Сенишин, Дарія Янда, Анна Токарик. Після дискусії, Комісія внесла рекомендацію, яку прийняв і одобрив З'їзд, яку тут вповні подаємо.

"Після дворічної об'єктивної праці Комісія Взаємовідносин-СУК-СФУЖО рекомендує: Відбути спільні наради представниць СФУЖО і Союзу Українок Канади і після того представити спільну заяву до часу 5 Конґресу СФУЖО. Від Союзу Українок Канади на такі спільні наради увійдуть: Голова Союзу Українок Канади, голова комісії СУК-СФУЖО і три представниці назначені Централею. Для кращого вияснення справи і консолідації українських жіночих сил,

запросити узгіднене число дорадниць, які є обзнайомлені з українським жіночим рухом й які можуть бути поза межами СФУЖО і Союзу Українок Канади". Завданням Комісії було продовжувати дальше свою працю.

В ході дальших нарад З'їзду, забрала слово голова Анна Холод. Вона бачить потребу організувати курси журналістики та іншої освітної діяльности, тому рекомендує відкрити стипендії для тих двох точок, щоб тим способом заохотити студенток побирати такі курси.

Олена Дзюбенко вважає, що перше треба скріпити діяльність нашої організації, потрібно провідників і провідниць, щоб знали рідну мову, рідну історію і культуру. Українську мову поставити на першому місці. Доходить до того, що будуть танки, будуть килими а не буде рідної мови.

Дискусія над способом поступу в програмах організації довела до суґестії, щоб вглянути в систему компютерів, що могла б довести до можливости Централі працювати з музеєм. Зроблено і скріплено внесок, щоб Централя розвідала ціну та інші можливости з компютером. Ці думки скріплювали у дискусії добр. К. Бублик, О. Гаталай, Марія Юрків, Емілія Чуйко. Рішено продовжувати працю семинарів та іншої знаної організаційної активности. Обговорено способи продажу решти історії "Півстоліття на громадській ниві" З'їзд потвердив заклик до відділів викінчити заплянований проєкт писання історії за останніх 10 років.

Номінаційна комісія представила склад новообраної Централі на чергову каденцію чотирьох років. Організацію очолила новообрана голова Катря Шолтер. Резолюційна комісія представила резолюції, які були прийняті з'їздом. (Надруковані в Промені ч.11).

Святочний бенкет з нагоди 60-ліття Союзу Українок Канади відбувся вечером 17 жовтня. Гостем промовцем на бенкеті був посол до Саскачеванської леґіслятури Роман Романов — говорив про багатокультурність та конституцію Канади. В програму бенкету входило вшанування всіх колишніх голів Союзу Українок Канади і кожній з них вручено на пам'ятку срібну тацу. Чолову доповідь виголосила вельми заслужена одна з перших провідниць організації, д-р Савеля Стечишин, яка закінчила свою промову такими думками: чи радше питаннями: "... як затримати існування українського життя на осягненому рівні? Як зберегти українську ідентичність нових поколінь. Як зберегти рідну мову? — бо без рідної мови немає майбутности!"

Спільна сесія складових організацій продовжувалася 18 серпня від год. 9:00 ранку. В часі перекуски в полудне докінчувалась сесія Союзу Українок Канади. Жюрі літературного конкурсу — Марія Кіщук, Рома Франко провели вручення нагород. Тема конкурсу — "Українці напередодні, 21-го століття". З дорослих, першу нагороду за п'єсу "Вірні діти" одержала Анна Звоздецька, другу — Ґлорія Зип, третю — поема "Україна" — Люба Гнат. Галина Мельник Марко, рефер. СУМК вручила нагороди за контести афішів на тему "Хрещення України" Першу нагороду одержала Наталя Лебедович, другу — Марко Єренюк.

На закінчення частина цієї програми з'їзду була присвячена вшануванню членок від 50 до 60 літ приналежности й активної праці в організації. З них прибула одна з найстарших 93-літня Варвара Васильців з Кадворт в товаристві своєї дочки Савелі Ґриби. Вона була нагороджена грамотою, вітаннями та співом "Многая літа".

Опрацьвано на підставі протоколу З'їзду секретарок М. Цьони і М. Кінащук.

———————

НАМ ПОТРІБНО ЗНАТИ:

Святий Володимир Великий, як голова Київської держави, був високо шанований не лише своїм народом, але й представниками головніших держав того часу, які поважали й подивляли велич Київської Руси-України під його кермою. Тоді чужинецький світ вважав і називав нашого володаря землі української не інакше як КОРОЛЕМ або навіть ІМПЕРАТОРОМ. Так його величав і Київський митрополит Іларіон. А посли Володимира до чужих держав звалися "послами руського (українського) короля". Тільки потім, за кілька сот літ чужого над нами панування, історія, писана під впливами заздрісної Москви, почала називати всіх наших монархів, а в тому і Володимира Великого, нижчим титулом — "князями". Це увійшло в невідповідну звичку і по цей час...

Святий Володимир дав нам п'ять основ для творення своєї Української Держави: християнська віра, соборність українських земель, сильне своє військо, достойність у зносинах з чужими державами та упорядкування господарського життя країни в інтересах свого народу.

Це є той епохальний заповіт святого Володимира Великого, який кличе наслідувати його в сучасних стремліннях і в боротьбі нашої нації за свою самостійну державу.

(Українське Православне Слово)

НА ПРОВІДНОМУ ПОСТІ В СОЮЗІ УКРАЇНОК КАНАДИ

На останньому Крайовому З'їзді Союзу Українок Канади, що відбувся в Саскатуні в м. серпні 1987 р. його учасники повітали нову Централю, а зокрема нову голову організації — Катрю Шолтер, яка вступила в каденцію головства чотирьох років. Уступивша, голова по чотирорічній каденції — Анна Холод.

Катря Шолтер належить до молодшої ґенерації, але зберегла в духовім аспекті самостійницькі напрямні, прийнявши на себе цей почесний, а разом з тим відповідальний обов'язок провідниці, голови Союзу Українок Канади, маючи за собою ряд інших громадських досягнень.

Катря Шолтер по професії учителька державної школи в Саскачевані. Особливо хочемо підкреслити, що вона належить до групи "могилянок", це б то, що вона була питомкою Інституту ім. П. Могили в Саскатуні, а друге її кредо, вона входить до історії як активна провідна сумківка, мабуть з наймолодших років аж до одруження. Зокрема вона має за собою заслуги в навчаннях в українських школах.

Виростала Катря Шолтер в Саскачевані в околиці Гетерлей, недалеко Виткова. Це були часи, коли розквітала в Канаді перша українська молодеча організація — Союз Української Молоді Канади. Тут Катруся включалась з ряди від найраніших років своєї юности. В тих часах тут відбувались великі злети молоді, спортові змагання, "джемборі", з'їзди, карнавали, контести популярности та інше.

Скінчивши місцеву народню школу, батьки Катрі примістили її в Інституті Ім. Петра Могили в Саскатуні, бо сама вона записалася до Саскачеванського університету. В тому ж університеті також процвітали курси української мови і літератури. Перебування Катрі в Інституті з його виховною програмою мало великий вплив на світогляд молодої дівчини. Інститут доповнював все те виховання, що давав досі їй рідний дім. — світогляд молодої української людини із завдатком на ідейність і, почуття громадського обов'язку та працю для свого народу.

Закінчивши Саскачеванський університет, здобувши степені В. ЕД, французька мова В.А. і в тім же університеті закінчила курс української мови. Тепер учителює в школі в м. Кадворт.

Громадська праця потягнула Катрусю у свій вир, як ми вже згадували в ранніх роках молодости. Належала вона до Відділу СУМК, у Витковi, пізніще в Норт Бетлефорді, займала позицію в Провінційній Екзекутиві СУМК, а з часом одружившись переключилась на Союз Українок Канади. Працювала у відділах, де займала різні позиції і свого часу була головою Провінційної Екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані.

Катря Шолтер, голова Союзу Українок Канади.

Одним з найбільш улюблених занять Катрі Шолтер було й є школа, а в тому числі і рідна школа, якій вона вже віддала певну працю. Вона навчала в українській школі в Саскатуні, Канорі, а тепер навчає в Кадворті. Була членкою Ради Української Школи (Середня Епархія УПЦК). Вчила і була директоркою літніх курсів в Інституті ім. П. Могили. В Союзі Українок відділах займала різні позиції, як секретарка, заст. голови, референтка. За останніх чотири роки виконувала обов'язок заступниці голови Союзу Українок Канади.

Катря Шолтер одружена, з Іваном Шолтером, виховали вони двоє дітей — дочка Каруся Слободян, медсестра (RN) живе в Кадворті і працює в домі старших громадян, син Богдан, студент у Келсей Інститут в Саскатуні на студіях електричної технології, мають також одну внучку.

(НК)

МАНДРІВКА МАМИ З ДІТЬМИ НА КРИМУ СЛІДАМИ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Не могли довго спати, перебуваючи в Ялті. А ще після маминої обіцянки, що поїдуть на гору Ай-Петрі. А мама й сама хотіла використати кожну годину для оглядання чудової природи Криму.

—Мамо, а як ми поїдемо в гори без наплечника? — журився Андрійко при сніданку. — Я думаю, що тут можна його купити! — піддавав думку мамі, плануючи програмку.

—Ні, Андрійку! Ми поїдемо таксівкою. Шкода часу на довгі мандри пішком. Це взяло б нам цілий день, а ввечері буде якийсь концерт, може когось на ньому зустрінемо. Або поїдемо ще на могилу письменника Степана Руданського.

—Добре, мамо! Але, коли будемо на горі, тоді зможемо трохи побігати, побачити все згори. Я хочу бачити, як звідтам виглядає море і Ялта та все довкола.

—А я назбираю квіток, засушу їх і буду мати що показати! — відізвалась Таня. — Але мусимо так повернутись назад, щоб ще можна було викупатися. Там на березі є гарні камінчики. Я собі візьму кілька маленьких на пам'ятку.

Їхали вузькою покрученою доріжкою спочатку понад море. Воно виглядало при горах і без людей таким таємничим і недоступним, величнім. Здавалося, що й сонце милувалось красою розкішних садів і виноградників, не тільки подорожні туристи. Коли виїхали серпентиною високо й перед ними були тільки різні трави й рідко поміж ними низенькі кущики терну й запашного полину, діти не могли заспокоїтись:

—Погляньте, яке диво! Внизу все зелене, а тут нічого — пустка! — вигукнула Таня. — Дивіться! Що тут таке? — Таня побігла до скелі й оглядала обмиті дощами й пожовклі на сонці кістки.

—Та це, мабуть, кісточки якогось бідного зайчика, чи іншої тваринки. Тут царство гірських орлів. Орли мають тут свої домівки. Ви ж знаєте, що вони хижаки — живляться м'ясом птахів і звірят, — пояснила мама.

Та Таня за хвилину вигукнула знову: — Мамо, Андрійку дивіться! Що там таке? Бачите, таке червоне між скелями в щілині. Чи то квітка? А як вона там могла вирости? Там же нема землі, сам камінь. Я хочу її побачити зблизька!... Таня, а за нею Андрійко кинулись бігти на скелю. Мама зупинила їх:

—Обережно, діти! Не зривайте квітки! Її не можна зривати! — Зачекайте! — гукнула схвильована мама.

Діти, схилившись до квітки, довго приглядалися, зазирали усюди, щоб побачити звідки вона виросла, щоб збагнути це незвичайне явище.

—Мамо, дивися — квітка виросла з каменя, вона дивиться на сонце як дитинка своєю голівкою у вікно.

—А саме..., як воно зветься, не корінь, але оце..., мамо, незвичайно товсте — покрите манюсінькими волосинками-голочками.

—Ти хочеш сказати, що її стебло м'ясисте. О, яка краса! Так, я пригадую, — читала книжку про перебування Л. Українки в Ялті, про її мандрівку з приятелем Мержинським, мабуть цією дорогою, що й ми, на гору Ай-Петрі. Вона бачила таку саму квітку! І сама Леся писала про цю квітку багато. Вона її називала ломикамінь. І дуже її любила. А найважливіше те, що і Лесю називаємо квіткою ломикамінь. Знаєте чому?

—Мабуть через те, що вона була ціле життя хвора, їй тяжко було жити — поспішив сказати Андрійко. — Вона написала в одному вірші, що сама йшла під гору і ще несла важкий камінь. Цей вірш ми маємо на стінній газеті у школі.

—Я думаю, що це правда! — додала Таня, — бо і квітка мусить тяжко рости на камені, щоб побачити сонце. Чим вона пробила, зламала камінь? — питала.

—Бачиш, що таки пробила камінь. І ще яка гарна ця квітка, яка сильна. А силу має квітка з охоти жити. І так само Леся Українка, діти, була сильною своєю любов'ю до життя і праці. Я дуже рада, що ми побачили цю квітку, і що ви, діти, будете мати що розповідати татові й усім дітям у школі. А ми ще підемо подивитись до того парку, що його тут відкрили в 1971 році, коли було 100-річчя народження Лесі Українки.

Повертаючись до готелю, мама з дітьми зупинилась біля цікавого пам'ятника. Довкола нього була повінь квітів, кущів та зелені. Пам'тник не був звичайний, був у формі трикутного стіжка, на стінах якого викладені кольоровими камінцями портрет Лесі Українки та ілюстрації до її творів.

Діти розгадували, а мама пояснювала, що саме було на пам'ятнику, які ілюстрації належали до "Лісової пісні, до дитячого чи дорослого життя Лесі.

Коли поспішали згодом візником до готелю, шофер запитав:

—А чи бачили діти таке місце в скелі, на якому пересиджувала Іфігенія?

—О справді! Дякую! Я знала, що є десь це місце, але не знаю де його шукати, читала в путівнику, що десь біля Севастополя. Можете нам докладніше сказати? Ви ж тут усі дороги знаєте? — запитала мама.

Ця скеля є на шляху, що веде з Севастополя вздовж моря далі на схід. Там є напис, треба приглядатися, щоб його побачити, коли їхати дорогою.

Іфігенія, чекай, мамо! Я не знаю хто вона? — озвався Андрійко.

Є у Лесі Українки такий короткий твір, що називається "Іфігенія в Тавриді". Вона його написала під впливом перебування на Криму, а до того, вона дуже добре знала грецькі вірування, перекази. Іфігенія — це донька грецького леґендарного царя Агемемнона і Клітемнестри, яку вислано на Крим, де вона мала пильнувати вічного вогню перед статуєю богині Артеміди до самої смерти. Вона мала брата, Ореста, якого вона дуже любила. А він брав участь в Олімпіяді.

—А хіба вже тоді відбувалися олімпіяди? — дивувалася Таня.

—Так, очевидно. Олімпіяда походить з того часу, з Греції її початок. Орест той був добрим спортовцем, і Іфіґенія хотіла бути учасницею його перемоги в бігу, хотіла бачити, як йому кластимуть на голову лавровий вінок. Тож вона самітна в тузі сиділа на березі моря, звернена в бік Балканського півострова, де була її батьківщина Греція та її рідні. Вона так засумувала, що не хотіла жити.

—Ну й страшно їй мусіло бути! Яка вона бідна була! — промовила тихо Таня. Андрій дивився на море й здавалося не слухав розповіді мами. Але коли мама затихла, він відразу зареаґував:

—А що вона таки зробила? Чи там і померла на березі моря?

—Ні, грецький міт закінчився тим, що її брат Орест по кількох роках причалив до берега Криму й вони обоє повернулися на батьківщину.

—А хіба Леся написала інакше? Що сталося з Іфігенією у Лесиному творі? — запитав Андрій.

—Знаєте, яка була характером Леся Українка. Вона любила писати у своїх творах про людей дуже сильних характером, особливих людей. То й не закінчила свого твору так, як це передає грецька леґенда. Закінчила по-своєму. Леся написала, що з розпуки й туги за рідними і батьківщиною дівчина хотіла вмерти. І була щось собі таки зробила, бо мала меч, але, коли пригадала, що Прометей — такий леґендарний півбог мав страшнішу кару (він за кару ціле життя був прикутий до скелі в Кавказьких горах, орел довбав його печінку, вона відростала й птах знову його ранив. Терпів, але не покаявся, як цього хотів грецький бог Зевс). Іфігенія відкинула меч геть і сказала:

Коли для слави рідної Еллади
Така потрібна жертва Артеміді,
Щоб Іфігенія жила в сій стороні
Без слави, без родини, без імення
Хай буде так!

—То що, вона так там і жила? Доки? — запитали обоє діти, — там вмерла?

—Так, по-Лесиному так виходить.

—А чому у вірші є таке, що цього треба було для слави рідної Еллади? Я того не розумію! — відізвався невдоволений Андрій.

—Я вам не згадала того, що згідно з леґендою, Іфігенію батьки мусіли принести в жертву, бо цього хотіла від них богиня Артеміда за ціну оборони Трої. І тому у Лесі Іфігенія погодилася з долею, бо цим вона послужила своїй батьківщині.

—А чи ми можемо побачити це місце, де сиділа Іфігенія? — хотів знати Андрій.

—Як буде змога, побачимо, — сказала врадувана мама. Таня підскакуючи бігла поруч з мамою, а Андрій ішов мовчки. А зближаючись до готелю сказав:

—Це була гарна прогулянка, мамо! І ці леґенди і все, що ти нам розповіла. Я люблю твої розповіді. Дякую, мамо!

(Продовження буде)

Сестричка Уля

А ЯК У ВАС З ПЕРЕДПЛАТОЮ?

Якщо Ви отримали упімнення й відклали "на потому", то значить, що Ви отримуєте журнал "на кридит".

Подивіться також на Вашу наліпку з адресою — там є дата, доки Вам журнал заплачений. А як він не заплачений, то що ми маємо робити?

Ви журналові допоможете, як будете вплачувати наперед. Ті що задовжились повинні присилати відразу за два роки. Так роблять ті, що знають вартість журналу.

Допоможіть нам виконувати нашу працю без журби і додаткових коштів. Це Ваш журнал і Ваші гроші.

Редакція і Адміністрація

ЖИТТЯ СЛАВЕТНИХ

"...пам'ятник і букви золоті —
Не те, що люди ставлять на могилі,
А те, що ти лишив їм у житті".
(Д. Білоус, День поезії, Київ, 1965 р.)

Не сумніваємося, що всіх Вас цікавлять життєписи визначних людей. У них так багато не тільки повчального, корисного, але й цікавого, часто драматично-зворушливого. У нашій історії, через політичні обставини, є ще й досі забуті або мало відомі, або неправильно насвітлювані життя і діяння наших славетних творців культури та історії. Чи знаєте взагалі про таких людей, як: Максим Березовський, Артем Ведель (композитори), Настя Лісовська (Роксоляна, дружина султана Сулеймана), та багато інших славних колись, але нами забутих чи ще не відкритих наших визначних земляків.

Тому, що ці імена — це наша гордість — тож варто нам, познайомитися з їхнім життям.

* * *

Максим Березовський (1745—1777) — походив із старовинного козацько-дворянського роду, випускник Київської академії (колишньої Могилянської академії), учень визначного італійського теоретика, Дж. Мартіні, член Больонської Філармонічної Академії в Італії і автор опер "Демодонт", "Іфігенія", "Марія" та інших великих музичних творів, переслідуваний царицею Катериною II і Потьомкіном (вони спалили тексти його творів, а з ними і оперу "Марія" із життя Запорозької Січі), доведений до розпачу, поповнив самогубство на 32-ому році життя.

З Києва М. Березовського забрав генерал Рум'янцев до Петербурґу, а тут Максим заприязнився з графом Олексієм Розумовським, чоловіком померлої цариці Єлисавети. У придворній царській капелі, під проводом італійського капельмайстра і композитора Цопписа, за три роки він розвинув свій талант. Став провідним співаком у театрі, чарував своїми композиціями — кантатами, ораторіями, хоровими концертами, повними мелодійности, ліризму, романтики, чистоти тонів, що були відгомоном української народньої пісні та думи. Заходами Розумовського Березовський виїхав до Італії на поглиблення студій.

Оце у книжці Юрія Колісниченка і Сергія Плачинди п. н. "Неопалима купина" (Видавництво ЦК ЛКСМУ "Молодь", Київ, 1968 р.) цікаво описане життя цих славетних, які "хотіли щастя, волі, світла своїй вітчизні, прагнули своєю працею і жертовністю возвеличити рідний народ".

РОЗМОВА М. БЕРЕЗОВСЬКОГО З ГРАФОМ О. РОЗУМОВСЬКИМ

— Добре, що прийшов, сину мій... Дуже добре... Бо в мене до тебе є прохання...

Максим здивовано поглядав на графа.

— Я знаю, здогадуюся, що ти, сину, перед поїздкою до Італії маєш відвідати Україну...

— Так. Хочу до батьків, і ...

Максим запнувся:

— Наречена? — усміхнувся Розумовський.

— Так, — тихо мовив Максим.

Розумовський повеселів, зідхнув.

— Хто ж вона?

— Киянка з Подолу... Шаповалівна...

— Молодець, що задумав одружитися зі своєю. Правильно. Не одружуйся з чужинкою, бо так і лишиться вона чужою-чужинкою. І пропаде вік твій. А вона чекає?

— Жде ваше сіятельство.

— Гм... І дівчина чекає, батько і найбільше — мати рідна... І все ж, сину, їхати додому, в Україну, тепер не треба.

— Чому?!

— Такі часи. Важкі часи сину. Великі гроші виділені на десять років твого навчання в Больонській академії. І все можуть відмінити. Тому раджу відпливати післязавтра. Саме йде каравела до берегів Італії: Так треба, сину!..

Максим сидів приголомшений.

— Тоді я можу і не їхати до Італії. Краще додому... Хай не посилають...

Розумовський мовчки похитав головою, і Максим замовк. Сидів розгублений приголомшений. А у вухах бриніло далеке, рідне: "Лицарю мій ясноокий, жду тебе, як літечка теплого, як сонечка ясного... Без тебе нема життя мені, Христині бідній твоїй..."

— Не поїду до Італії.

— Ой не гарячись... Ти знаєш, сину, який я всесильний був колись... І ще тоді надумав послати когонебуть, з України до Італії, до музичної столиці Больонії. Та не знаходилось путящого кандидата. Будь-кого туди не пошлеш. І

ось я почув твою музику, твої пісні, побув на твоїх концертах, виставах і зрозумів: це той, про кого я мріяв. Ось той, хто годен їхати до Італії. Але тепер не ті часи, і довелося докласти багато зусиль, щоб тобі виклопотати стипендію на десять років... Врешті, закінчиш Больонську академію, приїдеш і матимеш право відкрити в Україні свою школу, нашу академію. Вірю, що вона, твоя академія, ще позмагається з Больонською... Чи не так?

Максим посміхнувся, замислився.

— Ось про це й думай. Ти — син народу, син України, про неї мусиш дбати, про її славу, про її дітей. Оце козаче діло. Отак істинний козак і мусить робити... А мати, наречена — то вже потім...

Настала мовчанка.

— Так уважиш моє прохання?

Підвівся Максим.

— Їду післязавтра до Італії, ваше сіятельство, — чітко й твердо вимовив юнак.

Звівся з крісла і граф, обійняв хлопця, притиснув до себе:

— Спасибі! І хай щастить тобі. Ну, а тепер... — Граф вийняв із шафи атласного капшука, в якому тонко дзенькнуло золото. — На дорогу...

— Ой, ні, ваше сіятельство, мені просто соромно.

— Стривай! Це теж не просто для тебе. Ти перший з України будеш у Больонській академії. А там не дуже багато чули про нас. До тебе придивлятимуться, тож і мусиш добре зодягнутися.

— Спасибі, вклонився Максим, приймаючи дарунок.

— А тепер, — граф кивнув на фортепіяно, — заграй, коли твоя ласка, наших рідних, українських пісень.

І полилися ніжні мелодії. Затряслися в риданні плечі у старого вельможі.

ОПИС ВИСТАВИ ОПЕРИ "ДЕМОФОНТ" У БОЛЬОНІЇ

Публіка реве, не вгаває, скандує "віва". На поміст летять квіти.

Максим стоїть по коліна в червоних пелюстках, у руках оберемок білих лілей. Легкі італійки вибігають з новими букетами, сердечно цілують композитора.

Приголомшений несподіваним успіхом, заквітчаний, зацілований, Максим розгублено кланяється.

Палають смолоскипи. Світяться всі ліхтарі на майдані. Опера затягнулася допізна, бо окремі арії і танці (особливо в останній дії, де показано бенкет у домі Гікії) повторювалися двічі і навіть тричі.

— Віва! Віва! — Од могутніх вигуків гуде затишний майдан, що ледве вмістив усіх тих, що бажали подивитися на оперу Березовського "Демофонт".

Максим опиняється перед групою поважних сивих дідів, серед яких і падре Мартіні. Він теж прийшов, хоча і нездужає.

Максим низько вклоняється вчителеві.

Падре щасливо усміхається:

Такий успіх, мій сину, мав тут лише Моцарт!

Спасибі... Дозвольте я вас проведу...

— По-моєму, любий, тобі є кого проводжати...

— Ні, дозвольте цей вечір побути з вами.

— Дякую, сину...

Вони йдуть. І на них сиплються й сиплються звідусіль пелюстки троянд. Ось вони підходять до готелю, де живуть другий тиждень.

Вони вже тільки вдвох.

— Значить, їдеш до себе, в Україну? Так не хочеться з тобою, юначе, розлучатись! А я зрадів, коли чув, що наче б то ти і Джулія... Але правильно — це не те... Мусиш їхати. Вези на батьківщину свій геній і нашу науку. Тільки... Ви, українці, чи не співучіші за італійців, алеж музичних академій не маєте?

— Ні, про це я мрію, падре. Про музичну академію в Києві.

— Чудово. Я буду щасливий, коли ти відкриєш в Україні академію. Наша праця не пропала б даремне. І твій геній теж.

Вони піднімаються тьмяно освітленими сходами готелю.

— Зоставатись тобі тут не можна. Хоча цього хоче вся Італія, і Джулія, і наша академія. Я не люблю, коли привласнюють чужі таланти. Страшний злочин — обкрадати духовно народ. Недопустимо.

Вони зупиняються біля номера падре. Тиша. В кінці коридора біля підсвічника куняє слуга. Падре кладе сухі руки на дужі плечі юнака.

— Шкода буде розлучатися мені з тобою, сину. Ніби вчора ти переступив поріг академії. Такий несміливий, неговіркий, незрозумілий.

На мить згадалось і Максимові...

Він, двадцятирічний юнак, стоїть перед відомим в Італії композитором, ректором Больонської академії. Падре Мартіні уважно читає документи, лист графа Розумовського, послання Рум'янцева. Потім довго розглядає хлопця.

— Росіянин?

— Ні, українець.

— Ого, он як! Представник козачої держави, що не дає спокою турецькому султанові. Знаю їх. Чудові голоси, тільки пропадають задаром. А ви юначе... чи гідний їхній представник? Підійдіть-но до клявесина...

Заграв Максим. Заспівав. Спершу своє "Вірую", потім про Діву Марію...

— Ого! Церковні мелодії з текстом! Уперше чую,.. захоплено вигукував падре. А Максим грав уже українських пісень.

Ректор стояв уражений.

Он яких співучих синів народжує Україна. Які чудові ваші пісні! Звичайно, і над голосом, і над композицією треба ще вам, юначе, багато працювати. Але матеріял є. Матеріял вдячний. Вчитиму вас, юначе, я особисто...

І ось минуло вісім років.

— Ти обігнав мене, сину... Так, обігнав... Що ж, це непогано... Я не міг би написати такої опери... Вітаю, вітаю.

Максим заходить до свого номера. У кімнаті повно квітів: слуга приніс від шанувальників. Запалює більше свічок Максим, бо спати не хочеться. Прочиняє велике венеціянське вікно. Вогке морське повітря заповнює кімнату, змішується з ароматом квітів.

Максим сідає за стіл, завалений букетами, щасливо усміхається. Який успіх! Який він щасливий, що прославив свою рідну Україну. Не шаблею, не мушкетом, а музикою... З-під квітів визирає цупка паперова рурочка.

Лист! Може з України?

Так і є. Печатка з гербом міста Глухова. Батько написав! Давно листа від них не було. Уже й хвилюватися почав. Усяке лізло в голову. Ой, якби вони знали...

Максим жадібно починає читати.

"Христос Воскрес, дорогий наш композиторе Максиме Созонтовичу. Пишу тобі на Великдень, не знаю, коли дійде і чи дійде моя сумна звістка до..."

Задзвеніло в голові. Неначе хто ломакою вдарив чи довбнею. Аж підхопився з місця, захитався, ближче підійшов до свічок.

Чому, чому сумна звістка? Що могло трапитись?

Хутко пробігав очима рядки, холонуло в грудях, паморочилося в голові.

"— На Йордан батько твій Созонт застудився, а й до того хворував, сумний був завжди по тобі, а тоді й зовсім злігта й царство йому небесне..."

— Боже, Боже! — шепотів Максим.

"Після того, як поховали Созонта, то й матуся твоя злягла. Я поїхав до Києва на прощу, та не допомогла свята вода з Лаври, упокоїлась Горпина Грицьківна..."

— Мамо! Мамо! — несамовито закричав Максим. Схопився з місця, метнувся до дверей, вибіг у коридор.

— Мамо! — затремтіли стіни готелю.

Максим побіг коридором, рвучи на собі святкову одіж, здираючи жабо й напудрений парик...

Українська пісня — це ґеніяльна поетична біографія українського народу. Це історія українського народу, народу трудівника, народу воїна, народу, що цілі віки бився як лев, за свого свободу...

Українська пісня це бездонна душа українського народу, це його слава.

О. Довженко

Сучасне завжди на дорозі з минулого в майбутне. Чомуж я мушу зневажати все минуле! Невже для того, щоб навчити онуків ненавидіти колись дороге і святе моє сучасне, що стане теж для них колись минулим...

О. Довженко

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ІВАНА БОДНАРЧУКА

Об'єднання Письменників "Слово" в Торонті 6-го листопада 1987 року в приміщенні Інституту св. Володимира влаштувало авторський вечір заслуженому письменникові і громадському діячеві Іванові Боднарчукові.

Із словом про автора виступив широко-відомий нашій спільноті Мирослав Дяковський. Мирослава Дяковського представила голова "Слова" Марія Голод.

Мирослав Дяковський закінчив університет у Мекместер англійської літератури, офіцер канадської армії, згодом працював при Міністерстві державного секретаря в Оттаві. 20 років на різних становищах, а спеціяльно Голосу Канади, на радіо Канада в Нью-Йорку і Мюнхені. Тепер він працює при міністерстві спеціяльних услуг Онтаріо, в галузі автохтонних наук Онтаріо. Цього року він закінчив працю над перекладом поеми Івана Франка Іван Вишинський і, якраз, приготовляє її до друку.

Із слова Мирослава Дяковського: "Я свідомий ціє великої чести, що мені зроблено запрошення промовляти сьогодні на авторському вечорі Івана Боднарчука. Тут, вправді, відзначаємо творчість автора відомого не лише нам, але відомої і шанованої особистости в культурному і громадському житті нашої спільноти в Канаді, але і особистости відомої далеко поза межами цієї країни.

Іван Боднарчук, відзначився не лише своїми літературними здобутками, але і своєю працею, як учитель, журналіст і громадський діяч. Від свого приїзду до Канади з дружиною 1948 року, він працівник при Інституті Петра Могили в Саскатуні, учитель, дириґент і керівник рідних шкіл в Кенорі, Віндзор, Торонто. Він займав пост головного секретаря СУС в Торонті, кілька літ вів літні курси на оселі Київ та багато часу присвятив на праці будучи шкільним референтом при Централі КУК. На цьому становищі прийшлося йому подорожувати в Канаді, відвідувати і проводити інспекцію Рідних Шкіл на місцях.

Одним із плодів цієї праці була книжка "До рідних причалів", яка була відзначена на Конкурсі ім. Івана Франка в Америці. 17 років був директором школи ім. М. Грушевського в Торонто, а також був головою Шкільної Ради (РУШ) на Східню Канаду. На літературному пості, як письменник, брав і бере активну участь в літературному житті Канади. Був головою "Козуба", а від самого початку існування ОПУ Слова, був його секретарем і його членом управи. Вже шостей рік він головою Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді. Ця діяльність зробила його відомою особою в кругах передових громадських і культурних діячів. Відомого в Канаді і поза її межами зробили його літературні твори. Деякі його твори були відзначені та нагороджені на літературних конкурсах. Від 1954 року Боднарчук збагатив нас окремими книжками з тим, що повість "Покоління зійдуться" перекладена на англійську мову. І слід згадати, що І. Боднарчук був автором шкільних підручників, та декілька п'єс для дітей, які ставилися на сцені його учнями.

Коли вперше я познайомився з творами Івана Боднарчука, я відчув у них певний франківський дух. В рецензії Івана Смолія читаємо, що Іван Боднарчук сформувався на культі двох великих діячів:Івана Франка і Василя Стефаника, коли ж пізніше, Боднарчук визволився з-під цього впливу, то стиль його хоч і змінився, то дух творів остався незмінним. Це належить уважати позитивним явищем. Він старається поєднати своє мистецтво певним обов'язком у відношенні до справ і ситуації, про котрі він пише, зокрема про проблеми і конфлікти багатокультурности нашої спільноти в Канаді. У цьому відношенні І. Боднарчук займає чи не унікальне місце в Канадсько-українській літературі.

У його творах виникають унікальні життєві ситуації, і автор розв'язує їх шляхом людськости, доброю волею і серцем. Замітне, що жінки у творах Боднарчука є сильніші характером і мають силу направити мужчин на властивий шлях.

Автор наш продовжує працювати над свіжими творами. Якраз тепер він працює над п'єсою для старших, готова до друку в нього збірка оповідань та збірка сатиричних фейлетонів.

Виступ Мирослава Дяковського слухачі привітали рясними оплесками.

З читанням прозових творів виступали: автор — Іван Боднарчук прочитав оповідання "Уче-

☞

ПРИЄМНА ВЕЧІРКА У ВІННІПЕЗІ

В українському суспільстві, нераз відбуваються приємні зустрічі, сходини та прийняття з різних нагод чи оказій. Таке прийняття відбулося в честь п-ва Галини і Володимира Марків, перед їхнім виїздом до Торонта. Цей Вечерок улаштувала Манітобська Провінційна Екзекутива С.У.К., 9 вересня 1987 в ресторані.

В окремій їдальні, прибраній з українським смаком, з написом на стіні "До побачення" і "Щасти Вам Боже", засіли довкола стола шановне п-во Марки, всі членки Екзекутиви (з трьох локальних відділів), архипресв. о. Ф. Керніцький, редакторка "Променя" — Н. Когуська і кілька гостей. Голова Екзекутиви — Павліна Іґнаш — господиня вечірка, насамперед, щиро привітала п-во Марків і на знак пошани прищіпила їм цвітки та покликала священика на молитву перед вечерою.

Після смачної вечері, в імени присутніх, промовляла добр. Марія Керніцька. У своїм слові вона представила пані Галину Мельник-Марко, як взірцеву довголітню членку С.У.К., якій на душі й на серці дуже глибоко лежить доля української церкви і українського народу, підкреслила її особливе зацікавлення українською молоддю в організації СУМК та в збереженні рідної мови і культури. Доповідачка дала признання пані Галині за її щиру працю в Провінційні Екзекутиві у Вінніпезі. Вона також згадала заслуги пана Марка в редагуванні "Вісника" і в оживленні діяльності Т.У.С.

Зліва заправо — Павліна Іґнаш, Галина Мельник-Марко і Володимир Марко.

Від Екзекутиви, господиня вручила п-ву Маркам на пам'ятку ілюстрований альбом мистецьких праць п.з. "Вадим Доброліж", (упорядкував Іван Кейван) і карточку побажань на прощання з підписами всіх присутніх. Відспівано їм "Многії Літа".

Обоє — п. Володимир і п-ні Галина дякували за миле прийняття і за дарунок та висловлювалися, що вони полюбили Манітобу і людей у Вінніпезі, але з причин здоров'я, повертаються до Торонта.

На закінчення, пані Іґнаш попросила пані Марко, покроїти спеціяльний торт на цю оказію. Присутні підходили, брали кусочок торта і при каві дальше гостилися.

Після кінцевої молитви, ще довго гуторили між собою, знимали знімки і прощалися "До побачення".

МК

тель і його скрипка," Надія Ковальчук — читала уривок із книжки "У дорозі життя", а Дмитро Романик прочитав новелю: "Засумуй трембіто".

З черги прочитано 2-гу дію із п'єси "Над Прутом", що зображала Святвечір на підгір'ю з часів відступу німецьких військ і наступу совєтської армії. Ролі читали: Роман Копач, Варвара Логин — директорка школи з Гамільтону, Надія Ковальчук, Дмитро Романик, Степан Горлач і Василь Шимко.

Прочитана річ — дуже настроєва і свіжа. На закінчення автор Іван Боднарчук виступив із гумористичним монологом, у ролі "Дядько із Зарваниці," який викликав бурю оплесків.

Вечір пройшов дуже успішно. Автор Іван Боднарчук виявив свої здобности як письменник, драматур і актор — комік.

Др. С. П. Климашко

ЩОЙНО ВИЙШЛО НОВЕ ОПОВІДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ

Чи ви любите читати оповідання з життя тварин? Друга з черги книжечка Л. Бризгун-Шанти, цим разом про життя диких качок, переказ з французького, вже появилася на полицях наших книгарень. "Родина Качуровських" — це розповідь про родину качок — тата маму та восьмеро маленьких каченят. Ціна книжки тільки $6.00.

Перша книжечка — "Родина Бобрів" — розповідає про пригоди та переживання малого бобрика Довгохвостого та його друга — бобрика Плюскача. $5.00.

Малюнки в обох книжках майстерно виконані мистцем-малярем В. Литвином. Книжки читаються легко. Можна замовляти в авторки-перекладачки тел: 535-7334, або писати на слідуючу адресу:

98 Dewson Street,
Toronto, Ontario,
Canada — M6Y 1H3

* * *

Елис Грю Гелл

Родина Бобрів

вільний переклад
Лесі Бризгун-Шанти

Родина Бобрів мусить покидати рідне озерце та свою хату, бо лісова пожежа все знищила. Ціле бобряче село вибирається в дорогу — на нове місце! Молодий бобрик — Довгохвостий в дорозі залишається позаду, губиться і мандрує спершу сам а далі з іншим малим бобром. Чи знайде він свою родину? Чи омине щасливо всі небезпеки.

* * *

Родина Качуровських

В цьому оповіданні ви прочитаєте про родину качок, батька, матір та їх восьмеро малят. Дізнаєтеся, як каченята вчилися літати, бо й їм треба вчитися, і як вони росли й стали гарними дорослими качками. Перечитаєте про збиточника КВАКУНА, що любив все робити інакше, і що з того вийшло...

Вільний переказ з французького
Леся Бризгун-Шанта

Культурно-освітня праця
(із стор. 2-ої)

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ПООДИНОКИХ ЧЛЕНІВ; ЗАВДАННЯ І ПОТРЕБИ:

ЧИ МИ — читаємо обов'язково, українські видання, — нашу пресу, журнали, — "Український Голос", "Вісник", "Промінь" — щоб кожний день вдосконалювати рідну мову, — щоб збагачувати наше знання про українські справи, — та піддержувати нашу пресу і наших письменників?

ЧИ МИ — говоримо вдома українською мовою? — Як що ні, то ми самі закопуємо нашу культурну спадщину, і не передаємо її нашим нащадкам!

ЧИ МИ — посилаємо дієй наших до Рідної і Недільної Школи, до СУМК, на курси українознавства і провідництва? Як що ні, то ми грабуємо наших дітей з належного права знати свою історію, пісню і спадщину в цілості.

ЧИ МИ — молимось разом з дітьми вдома і в Церкві? Як що ні, то ми не будуємо в наших дітях фундамент християнської моралі, який може їх скріплювати ціле життя в найприкріших обставинах.

ЧИ МИ — разом з дітьми беремо участь у концертах, та ріжних імпрезах? Як що ні, то як можемо вирощувати гордість і любов до свого народу й культури?

ЧИ МИ — пишемо листи до урядів і чужомовної преси в обороні української справи, — про український народ і його змагання? Виправляймо фальшиві інформації про нас! Ширім правду про Україну! Допоможім і боронім наших братів і сестер в Україні й наше суспільство в Канаді! Читаймо найновіші видання нашої Консисторії.

Читаймо статті в квартальнику "Юкрейніян Стадіс" та інших виданнях. Даруймо книжки про Україну, нашим приятелям і до місцевих та шкільних бібліотек.

ЧИ МИ — прикрашуємо нашу хату українськими експонатами, килимами, вишивками, картинами наших мистців? Чи в нас є на видному місці хрест, Біблія, молитовник, книжка про Київську св. Софію, та інші мистецькі видання? Чи є в нас двомовний словник, енциклопедія, для щоденного вжитку?

GEORGE RYGA 1932 — 1987

George Ryga, a first generation Ukrainian Canadian, and a well known playwright and author, died on November 19, 1987, after a six month bout with stomach cancer, in hospital at Summerland, British Columbia.

He is best known for the play "The Ecstasy of Rita Joe", 1967, which showed the problems of Canadian Indians trying to survive in a white society. Other plays are Grass and Wild Strawberries, Captive of the Faceless Drummer, Paracelsus, One More for the Road and A Letter to My Son, 1984, written in commemoration of the ninetieth anniversary of Ukrainian settlement in Canada. It won a Governor-General's Literary Finalist Award. The play was premiered at the Kam Theatre Lab, Thunder Bay, in October, 1985. It is a story of an old Ukrainian man who is regretting the way he had treated his wife and is trying to ask forgiveness of his son. The tragedy is that it is all too late.

His works have been translated into ten languages and are very popular in Eastern Bloc countries. He visited Ukraine in 1983 and was pleased to see a collection of his stories translated into Ukrainian.

His novels include Seven Hours to Sundown, Hungry Hills, Ballad of a Stone-picker and Beyond the Crimson Morning, which is a novel-memoir of his travels in China. His last, In the Shadow of the Vulture, which appeared in 1985, tells the story of contracted Mexican farm labourers in the United States.

All his works assert the dignity and worth of man. He believed it was a writer's responsibility to speak for those unable to speak for themselves.

George Ryga was born July 27, 1932 at Deep Creek, Alberta, north of Athabasca, near a Cree reservation. His father had emigrated to Canada in 1927 from the village of Sivka, Ivano-Frankivsk oblast and his mother came in 1929 from the village of Yablonivka, Lviv oblast. The Ryga family was part of a newly established community of Ukrainian immigrants. The soil was poor and it was the beginning of the 1930s Depression.

George completed seven grades in the one room Richmond Park School and left at the age of twelve. This is how he describes his schooling in an article which he contributed to the History of the Schools of the County of Athabasca, 1976, entitled "Notes from a Silent Boyhood". "Before I went to school my vision was reduced to most of what I could touch, taste and smell; wet rubber boots, bread baking, split wood, sweating horses, smoke and kerosene, clover and wild strawberries... At school, how wild and strange my hand was as I worked to master and print in straight lines the twenty-six letters of the English language that would one day release me from the silence. I was hungry for words...

George continued his education through correspondence courses and the use of a government operated travelling library. He worked in lumbering, farming and in construction jobs. At 17, he lost three middle fingers of his right hand in an accident. For a time, he considered becoming a Catholic priest but decided that the Church held too narrow a view of what it meant to be a Christian.

In 1949, he was encouraged to enter the writing competition run by the Banff School of Fine Arts. When he heard on the radio that he had won the scholarship sponsored by the Imperial Order of the Daughters of the Empire, he was scared. He had never been beyond the local town, 22 miles away. So, with a cream cheque in his pocket and an oversized jacket on his back, "the boy will grow", he left for Banff. As he said, the silence had ended.

At Banff, he met people who taught him the value of commitment and a writer's discipline. He was taught by Dr. E.P. Conklin, a drama expert from the University of Texas, who introduced him to drama and to Chekhov.

But it was at Banff that he angered the members of the IODE by circulating a poem, critical of the Korean War and refusing to apologize for it. This was to be the first of many incidents which got him into trouble with various organizations and earned him a reputation of being a trouble-maker. He had an abrasive style when he was young which mellowed somewhat as he became older. But his moral and spiritual quests continued.

He returned to Edmonton where he worked at various jobs including as a radio producer and

wrote short stories for the CBC. He taught play writing at the University of British Columbia, Simon Fraser University and at the Banff School of Fine Arts.

In 1967, he wrote "The Ecstasy of Rita Joe", a passionate charge of crime at Canada's treatment of its native people. It was premiered by the Vancouver Playhouse as a Centennial Play with Frances Hyland and Chief Dan George in the leading roles. It became a popular success. But when the play premiered in Washington, D.C., Ryga was barred from entering the USA. Only the intervention by the Department of External Affairs, Ottawa, allowed him to see the premier performance. In 1978, the ban to his entry to USA was lifted. He was told it was all a mistake in the first place.

Jars Balan describes his meeting with George Ryga in the summer of 1972 when he was his teacher in the Creative Writing Department at the Banff School of Fine Arts. Balan became aware that Ryga was of Ukrainian descent and expected that there would be an immediate empathy between them, even though there was a twenty year difference in age. Instead, he discovered that they came from different worlds, and were shaped by completely different kinds of experience.

Jars grew up in urban Ontario where his family was active in nationalist causes. Ryga grew up in an isolated part of northern Alberta during the Depression and war years. When Ryga describes writers who had most influenced him in his youth, there is not a single Ukrainian name. Instead, he lists Byron, Burns, Dickens, Shakespeare, Whitman, Goethe, Ehrenberg. These are the authors which were found in the travelling libraries and to which Ryga had access. He heard about Shevchenko and Franko at home, but these were not studied in depth.

In spite of living in an Anglo-Saxon world, Ryga's literary works reveal Ukrainian influences. Most of his plays and novels have Ukrainian or Slavic characters in them. He had worked with Toronto's Shevchenko Ensemble and has had off-and-on contact with the writers' union in Soviet Ukraine. He has had some contact with the Ukrainian community at large and always acknowledged his Ukrainian heritage.

Ryga was married to Norma Campbell and was father to five children. His body was cremated and the ashes buried on his property at Summerland. His daughter prepared a memorial dinner of Ukrainian dishes for the family and friends, which also included George's parents, both now in their 80s. On Sunday, November 22, 1987, about 250 neighbours and friends from all parts of Canada gathered at the Oddfellow's Hall to pay tribute to George Ryga. Eulogies were given by many artist friends and his daughter read a poem, written by her father, called the Resurrection.

On reading the biography of Ryga, one is struck by the rejection he has suffered during his life as a playwright in Canada. It all began in 1970, when the Vancouver Playhouse commissioned him to write a play. He offered his political drama, "Captive of a Faceless Drummer" dealing with the imposition of the War Measures Act during the 1970 FLQ crisis in Quebec. The Vancouver Playhouse refused to produce it; many accused its board members of bowing to political pressure. It was later shown to audiences in Toronto and Montreal and it did not create a stir. But, from then on, the Playhouse refused to produce any of his plays and this controversy left Ryga angry and bitter. "Because I refuse to divorce theatre from the larger issues of life confronting us, I get punished".

This boycott by Playhouse caused all larger theatre companies to refuse his plays for a period of over ten years. Only the small, socially conscious companies continued to produce them. Ryga's philosophy of theatre was that "without bold vision and a constant search for the uplands of the soul, theatre loses social responsibility and slowly, over the years, begins to reflect the darkness and not the light of human enthusiasm."

However, in September 1986, the Vancouver Playhouse produced his play "Paracelsus". His friends considered this event to be a vindication of a great but neglected playwright. Paracelsus was a 16th century physician who made many discoveries but who was hounded literally to death by the establishment of his time. Where did he receive his education? asked the doctors in fur robes. Did he consort with demons? asked the Church.

Dorothy Parker, in Contemporary Dramatists, 1970, says this of him, "Ryga's concern throughout all of his stage plays is with the reductions of mankind — outcasts, often poverty-stricken, diseased, ignorant — but human beings suffering discrimination, humiliated by charity, demanding something better than condescension or contempt".

Ryga was asked what he wanted from Canadian theatre, "To be left in peace to write and to have one or two productions a year and — recognition!"

Helen Raycheba

Bibliography:

Balan, Jars, Ed. Identifications: Ethnicity and the Writer in Canada, The Canadian Institute of Ukrainian Studies, University of Alberta, Edmonton, 1982.

KINAL EXHIBIT

Commemorating one thousand years of Christening Ukraine by Prince Vladimir the Great (Wolodymyr Welykyj) Jaroslawa Daria Kinal presented twelve Ukrainian icons of Virgin Mary originals which were influenced and painted according to the rules and principles of Byzantine art and executed by Greek or local Ukrainian artists from XII—XVI centuries. The book by Swiatoslaw Hordynsky "ICONS" (and others) were the sources of inspiration. The exhibition was held at Elizabeth Seton College in Yonkers, N.Y. The following originals were exhibited.

1. OUR LADY OF VLADIMIR, Turn of 12 century renovated in the 15th and 16 century. Located in Tretiakow Museum in Moscow.
2. THE VIRGIN "GREAT PANAGIA" (ORANS), 12th century. Located in the Tretiakow Museum in Moscow.
3. THE VIRGIN OF VOLHYNIA, Turn of the 14th century. Located in Kiev, Ukraine.
4. THE VIRGIN OF METROPOLITAN PETER, 14th century.
5. NATIVITY, 15th century from Unknown Church in Karpatian Mountains located in Polish Museum in Krakow.
6. DEESIS RANGE, DETAIL, 15th century in Museum in Lwiw, Ukraine.
7. THE VIRGIN HODEGETRIA, 15th century of Lwiw, Ukraine.
8. VIRGIN MARY AND CHILD (SILVER), turn of the 15th century located in Kiev, Ukraine.
9. ANNUNCIATION, 16th century. Located in Lwiw, Ukraine.
10. THE VIRGIN MARY AND MARY MAGDALENE BEFORE THE HOLY CROSS, 16th century, located in Lwiw, Ukraine.
11. THE VIRGIN HODEGETRIA, early 16th century, Detail in Polish Museum in Sanok.
12 THE VIRGIN SLYCOPHILOUSA, end of the 16th century, originally by Greek Artist or a copy by local artist. Located at National Gallery in Prague. (Silver and gold).

Jaroslawa Daria Kinal was born in Western Ukraine, educated in a Ukranian private high school and graduated from the Polish University of Pozen with a degree in law, married to Dr. Basil Kinal, resident of Bronxville, New York. She emigrated to the U.S.A. in 1947 with a two and a half year old son. Two other children were born in the United States.

Mrs. Kinal's studies were started in ceramics at the Westchester Art Center in While Plains and continued at the Brooklyn Museum Art School. She graduated from Columbia University and Teachers College with a Bachelor and a Master in Fine and Industrial Arts and Art Education. Many additional courses were taken by her in Silvermine College, Art Students League, Reilly League of Artists, Elizabeth Seton College and others.

Mrs. Kinal works in a variety of media and has exhibited extensively. She was accepted in a show in Paris commemorating two hundred years of the independence of the United States. She taught in continuing education programs in Ardsley High School for twenty years and is listed in *(Who's Who in American Art and Antiques.)*

TEN COMMANDMENTS OF HUMAN RELATIONS

1. SPEAK TO PEOPLE — there is nothing so nice as a cheerful word of greeting.
2. SMILE AT PEOPLE — it takes 72 muscles to frown, only 14 to smile.
3. CALL PEOPLE — the sweetest music to anyone's ears is the sound of his own name.
4. BE FRIENDLY and helpful, if you would have friends, be a friend.
5. BE CORDIAL — speak and act as if everything you do is a genuine pleasure.
6. BE GENUINELY interested in people — you can like almost everybody if you try.
7. BE GENEROUS with praise — cautious with criticism.
8. BE CONSIDERATE with the feelings of others — there are usually three sides to a controversy; yours, the other fellow's, and the right side.
9. BE ALERT to give service — what counts most in life is what we do for others.
10 ADD TO THIS a good sense of humour, a big dose of patience and a dash of humility, and you will be rewarded many-fold.

From the Amnesty International Cook Book, 1986.

Submitted by *Helen Raycheba*

J.P.McEvoy

IF — FOR GIRLS

If you can hear the
whispering about you
And never yield to deal
in whispers, too;
If you can bravely smile
when loved ones doubt you
And never doubt, in turn,
what loved ones do;
If you can keep a sweet
and gentle spirit
In spite of fame or fortune,
rank or place,
And though you win your
goal or only near it,
Can win with poise or
lose with equal grace;

If you can meet with
unbelief, believing,
And follow in your heart,
a simple creed,
If you can meet deception,
undeceiving,
And learn to look to God
for all you need;
If you can be what girls
should be to mothers,
Chums in joy and
comrades in distress
And be unto others as
you'd have the others
Be unto you — no more,
and yet no less.

If you can keep within
your heart the power
To say that firm,
unconquerable "No";
If you can brave a present
shadowed hour
Rather than yield to
build a future woe;
If you can love,
yet not let loving master,
But keep yourself within
your own self's clasp,
And not let dreaming lead
you to disaster
Nor pity's fascination
loose your grasp.

If you can lock your
heart on confidences
Nor ever needlessly in turn confide;
If you can put behind you
all pretences
Of mock humility or foolish pride:
If you can keep the simple
homely virtue
Of walking right with God —
then have no fear
That anything in all the
world can hurt you
And — which is more —
you'll be a woman, Dear.

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

НА РОКОВИНИ

Не він один її любив,
немов "красу-дівчину",
поети славили в піснях
віддавна Україну.

Від неї переймали сміх,
і жарти, і таночки,
її байки, немов квіти,
сплітали у віночки.

Той в ній давнину покохав,
той мрію молоденьку.
Він перший полюбив її,
як син кохає неньку.

Хоч би була вона стара,
сумна, змарніла, бідна,
для сина вірного вона
єдина, люба, рідна;

хоч би була вона сліпа,
каліка-недоріка, —
мов рана ятриться в ньому
любов його велика.

Вкраїна бачила не раз,
як тії закоханці
надвечір забували все,
про що співали вранці,

і, взявши дар від неї, йшли
до іншої в гостину;
вони не знали, що то є
любити до загину.

Він перший за свою любов
тяжкі дістав кайдани,
але до скону їй служив
без зради, без омани.

Усе знесла й перемогла
його любові сила.
Того великого вогню
і смерть не погасила.

НАШИМ ДІТЯМ

ВАСИЛЬ ЧУХЛІБ

ЗАГАДКА ГОРІХОВОЇ СОПІЛКИ

У старого Сопілкаря, який жив край села у маленькій хатинці, яких тільки не було сопілок. І калинові, і вербові, і бузинові. І кожна на свій лад вигравала — та сумної, та веселої. Одна соловейком витьохкувала, інша кришталевим джерельцем жебоніла.

Та найбільше любив грати Сопілкар на горіховій. І тоді всеньке село його слухало, бо в людей від тої пісні сил прибувало, бадьорості. Навіть хатинка Сопілкарева тоді веселішала, сонячно усміхалася. А мальви і соняшники пускалися у танок.

—І що це за сопілка у вас така? — дивувалися люди.

—Сопілка як сопілка. Горіхова, — казав Сопілкар, хитрувато мружачись. — Вона мені від діда перейшла, а йому — від свого діда. Правда, має ця сопілка невеличку загадку, — зізнавався.

Хоч коли починав грати Сопілкар, з-за лозового тину одразу вигулькували три чубчики — чорненький, біленький і руденький. Затим три хлопчики вибиралися на тин, всідалися верхи і завмирали.

Якось вони наважилися, підійшли до старого Сопілкаря.

—Сопілкарю, візьміть нас у науку. Навчіть грати на горіховій сопілці, — попрохали.

—Я не проти, — відповів Сопілкар. — Ось тільки що сопілка скаже. Адже вона така, що не кожному заграє. Ану спробуй, — простягнув сопілку Чорненькому хлопчикові.

Той притулив сопілку до губ, та як не силкувався, — ані звуку.

І в Біленького сопілка німувала.

Боязко взяв сопілку Руденький хлопчик.

—Ну ж, сміливіше! — підбадьорив його Сопілкар.

Хлопчик зібрався з духом, і тут горіхова сопілка заграла, заспівала...

—А тепер розкажіть мені, де сьогодні бували, чим займалися, — звернувся до хлоп'ят Сопілкар. — Тільки нічого не втаюйте.

—Я прокинувся, а мама у поле збиралася і загадала мені, щоб я гусей відігнав на ставок, полуниці на грядці позбирав, а тоді вже ішов гуляти. А я подумав, що все це зробить моя сестричка, і побіг до хлопців, у цурку гратися, — протарабанив Чорненький.

—А я ходив з хлопцями до лісу. Там ми на сороче гніздо натрапили. Воно високо, аж на вершечку тонкої сосни. Та я все одно туди виліз і гніздо скинув. Бо сороки такі вреднючі... — розказував Біленький.

—Ну, а ти чим похвалишся? — перевів погляд Сопілкар на Руденького хлопчика.

—Я ішов вулицею, аж бачу: бабуся відро з водою несе. Пронесе трошки, зупиниться і так важко дихає. То я взяв відро і доніс до хати. А бабуся сказала: "Спасибі тобі, добре серце!" А я подумав: от якби зібратися гуртом і викопати бабусі криницю біля самої хати...

—Ось тебе я з радістю беру в учні! — обійняв Сопілкар Руденького хлопчика. — А ви подумайте, чому горіхова сопілка не схотіла вам грати, — сказав Чорненькому і Біленькому. — Може, згодом ; я і вас візьму в науку.

Річні звіти відділів Союзу Українок Канади

Відділ ім. Олени Пчілки

Норт Бетелфорд, Саск.

У неділю 14 грудня о годині 1-ий по обіді відбулися Річні збори відділу Ім. Олени Пчілки в Норт Бетелфорд. Предсідницею зборів була голова відділу — Ольга Бицкал, секретарювала — Марія Саранчук. Голова відкрила збори молитвою і попросила членок вшанувати пам'ять померлих членок хвилинною мовчанкою. Протокол з минулорічних зборів і цілорічної діяльности прочитала секретарка. Голова і членки комітетів вкороті подали свої звіти.

За рік 1986 відбули 9 місячних зборів 12 засідань заряду. Впродовж року ми старалися по змозі підтримувати нашу Церкву, українські національні і громадські справи. Відбули Пущення, Великоднє печиво і чай. Членки сходилися пекти паски й коляч. Приготовили обід під час Місії, як також обід й перекуски — поминальні і похоронні. Також приготовляли перекуску свяченого й розносили до місцевої лікарні й дому для старших "Ривер Гайтс Лодж". Видали обіди у Провідну неділю й на Храмове свято св. Івана. Літною порою жертвували їжу для оселі "Зелений гай".

Продажем куховарських книжок займається референтка — Кароля Білик. Цей проєкт вже на закінченні.

Відбули осінній базар і пущення. Вислали делеґатку, добр. Юлію Стеценко на Пров. З'їзд у Реджайну.

Членка Кароля Білик провадила "воркшоп" навчання "Ривер Гайтс Лодж" — дім для старших. У місяці червні висилали особисті листи-протести до "Дешийн" комісії, як також у справі телевізійної програми "Пітер Юстіновз Росія". Дарували вживане убрання до "Інтирвел Гавз", "Індієн енд Мийті Френдшин сентир" і де членки розвозили їжу для старших і незаможних — "Мілз он Вілз". Брали участь у Шевченківському концерті. Членки чистили церкву й залю, і садили квіти біля церкви. Наші членки входять у сестрицтво. Вони взірцево дбають про чистоту й порядок у церкві.

Щороку висилаємо Різдвяні побажання до "Променя" як також жертвуємо на нев'янучі квіти в пам'ять членок котрі відійшли у вічність.

На протязі року наш відділ жертвував на різні цілі: "Клаб 500" при Інституті й для хору "Ластівка". Висилали на "Гарт Фонд" для молоденької Линдзей Іванчук з Витков, Саск., заплатили за малювання загороди довкола церкви й резиденції як також за поважний проєкт перероблення умивальників у залі під церквою. Жертвували на Музей у Саскатуні. Вислали пожертву до "Емнесті Інтернешонал".

Відділ заплатив за голосник для церкви і також за заложення умивальника (синьк) за захристієм.

Відділ пожертвував на Музейний фонд. Вислали пожертву на підтримку журнала "Промінь", на Організаційний фонд, на Музейний фонд і на Інститут Петра Могили. Щороку відділ вручає стипендії для студентів українознавства в державних школах. Відділ вислав пожертву на покриття коштів вітрака для оселі "Зелений гай". На добродійні цілі ми продавали білєти, прихід з чого йшов на Музей, як також на З'їздовий фонд. На днях членки вислали особисті листи-протести до "Лайф Меґезін" у справі книжки "Да Совійот Юнійон".

Заряд відділу на 1987 рік: Марія Сохацька — уступивша голова, Ольга Бицкал — голова, Катерина Маліцька — 1-ша заст. голови, Марія Дмитрук — 2-га заст. голови, Докія Кіндрачук — 3-тя заст. голови, Марія Саранчук — секретарка, добр. Юлія Стеценко — заст. секретарки, Савеля Лазарович — касирка. Контрольна комісія: Ґеня Галевич, Кароля Білик, Савеля Харко.

Референтки: Добродійна — Ґеня Галевич, Архіви — Катерина Друль, Емнесті Інтернешонал — Катерина Маліцька і Марія Саранчук, Шиття — Кароля Білик, Ґеня Галевич, Наталія Нагірна, Анеля Ничик, Печива — Марія Дмитрук, "Променя" — Катерина Маліцька, Музею — Марія Сохацька, Культурно-освітня — Савеля Лазарович і Марія Саранчук. Телефонічний комітет — Анна Підвербецька і Ірина Олешко. Провінційна репрезентантка — Катерина Маліцька, Бібліотекарка добр. Юлія Стеценко.

Марія Саранчук — секр.

Відділ Союзу Українок Канади при громаді св. Іллі

Едмонтон, Альберта

Звіт голови жіночого відділу Лесі Українки при церкві Св. Ілії на річних зборах.

Ми мали 16 похоронних ободів, 6 поминальних, вечерю на Йордан, свячене на провідну неділю, вечерю для СУМКівців, працювали на день спадщини "Heritage Days" два дні.

На чаю і виставці Союзу Українок Канади на провінцію Альберти ми принесли солодке і подали чай,

так само на чаю Владики Івана. Подали перекуску на Пассії і як відвідав нас Пласт.

Ми мали продаж Великодного печива, один ярмарок і базар два вечорі. Перестелювали обруси у церкві 5 раз і купили квіти на Велекдень. Ми тепер приготовляємо одинадцять кавалків вишитя до церкви на Великдень на 1988 рік. Квіти коло церкви садили і доглядали Настасія Стефюк і Анна Керейто.

Нас відвідала пані Лисик з Нурсінґс Гом Св. Михаїла, шукає добровольців. Дві делеґатки були на Соборі у Саскатуні. Два студенти ми спонсорували на освіту в Інституті Св. Івана на місяць липень.

Наша молодь злучилася з молоддю Св. Михаїла і виграли трофей родини Базюків як найбільше активний СУМК на Канаду за рік 1986—1987.

Родини Доскоч і Муканик і їх помічники щороку декорують ялинки і залю на Різдво і кілька разів помили павуки. Не забувають квіти на День Матері. "Промінь" передплачує 15 членок. Каролька Малайко тепер пише історію нашого відділу за останніх 10 років.

Мій батько Николай Байдала, що жив у Веґревіль, Альберта залишив гарну бібліотеку і тепер у нашій шафі на горі є його бібліотека. Ми мали девять засідань за минувший рік, все у перший вівторок у місяці. Членська кладка 6.00.

До церковної каси ми передали 8,000.00.

Дякую усім за співпрацю а Добродійці Н. Фляк за поміч на обідах і за великий обов'язок з базаром.

Катерина Рожак, голова

Відділ ім. Княгині Ольги

Стінен, Саск.

Річні збори відділу відбулися 1-го грудня 1987 року в залі під церквою в присутности 22 членкинь. Голова відділу, пані Марія Курковська відкрила збори Молитвою "Царю Небесний", вшанували світлу пам'ять пок. членкинь співом "Вічная Пам'ять". Предсідницею зборів була пані Марія Курковська а секретаркою Анна Ковальчук.

Протокол з останніх річних зборів прочитала секретарка. Так само прочитала звіт діяльности відділу, а інші звіти членок заряду, комітетів і референток давали членки в такому порядку: Анелька Королюк — фінансовий звіт, Антонія Корпан — контрольної комісії, заявила що все впорядку. Адонія Козменюк — господинь кухні і склала щиру подяку співпрацівникам. Анастасія Анака — добродійства, займалася збіркою Червоного Хреста посилала картки виздоровління і співчуття. Орися Лозинська — комітету купування. Василина Стеранка — Мистецтва, Музею і хору. Елисавета Цуркан — "Променя". Комітет церковний дбає про чистоту Божого Храму так само в долішній частині, а весною насаджують багато квітів біля церкви.

По закінчені звітувань забрала слово голова товариства пані Марія Курковська, в якім вона висловила задоволення з проробленої членками цілорічної праці в товаристві, подякувала всім і побажала кріпкого здоров'я і ще кращих успіхів у праці на будуче.

Діяльність відділу: Впродовж року, відбуто 9 місячних зборів, річні і 3 засідань. На зборах читалася кореспонденція і Обіжники. Ходили колядувати разом з членами громади. Мали спільну Різдвяну вечерю з обміном дарунків. Приготовили перед постну пирогову вечерю, а після бінґо і розігравку. Видали обід після Поминальної Служби Божої. Мали спільне Свячене, храмовий обід і День Подяки й подано вечерю з нагоди Св. Місії, яка відбулася в місцевій церковній громаді. Дали трофеї учням РІдної Школи і відбули програму День Матері. Брали участь в окружнім Т.У.С. **бовлінґ** і спільну пат лак вечерю. Всі разом збудували **фловт** нашої громади, як було відзначення 75-ліття міста Стінен і в той час видали сніданок. Хор брав участь в спільним Богослуженні. Дали поміч на одно весілля і похорон. Приготовили і видали вечерю для Т.У.С. Відділ подарував печиво до Ґейтвей Лодж в Канорі на їх весняний чай. Дали поміч при чищеню Оселі Тризуб, і робили там пироги для дітей. Післали дві делеґатки на Пров. З'їзд. Відзначили 5 членок 35-літної праці при відділі і один 25 літної праці. З нагоди візітації Блаженнішого Митрополита Василія в Годсон Бей, брали участь в програмі їх свята, храму і 50-річчя громади св. Миколая. Відділ покупив речі потрібні до церкви. І подарував, 200.00 до оселі Тризуб, 1,500,00 на місцеву церкву. 100.00 — Прот. о. Е. Стефанюкові на їх 25-літний ювілей священства але отець передав ці гроші на Ювілейний Фонд. 25.00 — Промінь, 64.00 на вишиття хоругов. 25.00 до Пров. організації, 25.00 до місцевого пам'яткового фонду, 710.00 учительці Рідної Школи. Також товариство виповнило свій бюджет до централі 10 членок переплачує Промінь. Фінансовий звіт:

В банку лишилось з 1986 року	$4,785.10
Дохід за 1987 рік	$4,908.91
Розхід за 1987 рік	$5,276.48
Осталось в банку	$4,417.53

Заряд на 1988 рік голова — Марія Курковська, заст. голови — Адонія Козменюк, секретарка — Анна Ковальчук, Заст. сект. — Анелька Цуркан, Фін. секр. і касирка — Анелька Королюк. Контрольна комісія — Антонія Корпан, Анелька Цуркан і Франя Бунька. Господині кухні — Адонія Козменюк Тарася Ґурська, Вікторія Королюк, Надя Боднарек, Франя Бунька, і Наталя Розтоцька. Церковний комітет — Марія Вігнан, Марія Курковська, Анна Парасюк, і Анна Чегорська, добродійна референтка — Анастасія Анака. Комітет купування — Орися Лозинська, Анастасія Анака, Анелька Цуркан, Франя Бунька, Надя Боднарек. Сестриці — Гелена Жмут, Орися Лозинська, Анелька Цуркан. Референтка "Променя" — Елисавета Цуркан. Референтка мистецтва, Музею — Василина Стеранка, також займається РІдною Школою, і хором.

Членки відділу бажають редакції журналу Промінь найкращих успіхів в 1988 році. *Анна Ковальчук* секр.

Новий Відділ Союзу Українок Канади ім. Людмили Старицької-Черняхівської Західнє Торонто

Пані, які були зацікавлені у створенні нового відділу Союзу Українок Канади при цекві Св. Андрія в Зах. Торонті, зійшлись на інформативні сходини 21-го травня 1985 р. у 7-ій год. вечора. На цих сходинах були також присутні о. Митр. Прот. Микола Критюк та голова громади п. М. Гринь. Як і годиться, перед відкриттям сходин о. М. Критюк провів молитву. Присутніх було 16 осіб. Першим узяв слово п. М. Гринь. Він подав загальну інформацію про Союз Українок Канади, пояснив, що це за організація, який є її статут, та які обов'язки і яку ролю вона виконує при нашій православній церкві. На кінець він висловився, що було б добре, щоб відділ Союзу Українок також існував при нашій громаді та допомагав у церковно-громадській і культурно-освітній праці.

Того ж вечора такий відділ був заснований, було вибрано тимчасову управу і відділ тимчасово прийняв назву "ім. Ольги Кобилянської". Разом з цим були визначені наші завдання й обов'язки при цій громаді, а саме: а) тісно співпрацювати з сестрицтвом Св. Софії при нашій громаді. Сестрицтво Св. Софії вже довгі роки існує при нашій громаді і фінансово допомагає управі утримувати нашу церкву. Вони не мають свого банкового конто і всі прибутки здають у церковну касу. Вони працюють чесно й жертвенно для добра громади. б) допомагати управі влаштовувати релігійні та національні свята. в) вести культ-освітню працю серед членів нашої громади за допомогою коротких доповідей, гутірок та влаштування таких імпрез, як свято книжки, свято матері з відповідним насвітленням цього свята, свято героїнь і т.д. г) сприяти розвиткові нашої молодіжної організації СУМК та всеціло цій молоді допомагати.

Але наш відділ оформився офіційно на сходинах 11-го листопада 1985 р., коли ми одержали статут і аплікації з Централі С.У.К. На тих сходинах перших 9

Членки й управа відділу С.У.К. ім. Людмили Старицької-Черняхівської.

Сидять в першому ряді зліва направо: Оля Гарбар, Марія Панасюк, Тоня Середницька — секретарка, Марта Цехош — голова відділу, Людмила Сумик — заст. голови, Філомена Генсіровська — бувша голова, Поля Коваленко — опікунка СУМК.

Другий ряд зліва направо: Леся Гринь — культ-освітня референтка, Оля Хомич, Марта Степчук, Валя Цурковська — представниця до К.У.К., Маруся Макарті, Анастасія Пісоцька, Анна Славич, Віра Салючок, Міля Корсяк, Онися Боровик — представниця до К.У.К.

Відсутні на знимці: Адріяна Дикович — касирка, Оля Ванькевич, Надя Сергійчук, Роксоляна Горинь.

членкинь виповнили аплікації і стали членкинями Союзу Українок Канади. Тоді ж наша членкиня пані Леся Гринь запропонувала нову назву відділові, а саме "ім. Людмили Старицької-Черняхівської". Людмила Старицька була донькою відомого українського письменника і драматура Михайла Старицького. Вона народилася і жила до своєї трагічної смерти (замордована НКВД) в місті Києві. В свої молоді роки вона всеціло поринула у вир громадської праці і була одною з будівничих тоді ще молодої української держави, Української Народної Республіки. Її геніяльна промова на могилі крутянських героїв у Києві подібна по своїй емоційній силі до промови Лінкольна на Ґетисбурзькому побоєвищі. Ось чому ми вирішили вшанувати пам'ять цієї визначної української патріотки, яка віддала своє життя за наш народ. Всі одноголосно назвали наш відділ її іменем.

З Централі С.У.К. ми отримали гарного листа з привітами та поздоровленнями й побажаннями добрих успіхів. Цей лист ще більше підніс нас на дусі та заохотив до праці. Відділ почав скорими темпами зростати. Нові членкині почали вписуватися до С.У.К. Вже на наступних зборах відділу 12-го травня 1986 р. вибрали нову управу і праця пішла вперед. Головою відділу стала дуже активна й енергійна пані Марта Цехош, заст. голови — пані Людмила Сумик, секретарка — пані Тоня Середницька, касирка — пані Адріяна Дикович, культ-освітня референтка — пані Леся Гринь. Пані Онися Боровик і пані Валя Цурковська є нашими представницями до К.У.К. Пані Людмила Сумик є представницею до Суспільної Опіки.

Відділ існує вже два роки і на сьогодні нараховує 21 членкинь. Ми робимо свої сходини один раз у місяць. За цей час ми мали дві більші доповіді, які виголосила наша торонтонська громадська діячка і вчителька пані Тоня Горохович. Перша доповідь була присвячена нашій патронці Людмилі Старицькій-Черняхівській, а друга була на актуальну тепер тему в нашому жіночому русі — СФУЖО. Крім того на кожних сходинах ми мали 15—20 хвилинну гутірку на теми української історії, української літератури та життя українських поселенців у діяспорі. Ці гутірки в більшості приготовляла пані Леся Гринь, але також приготовляли такі пані: Марта Цехош, Тоня Середницька, Людмила Сумик, Поля Коваленко та інші.

Фінасові справи в нашому відділі незавидні. Єдиний спосіб для нас придбати трохи грошей — це влаштувати передріздв'яний і передвеликодний базар. Але ми даємо собі раду. Ми всі активно і дружньо працюємо і наша громада Св. Андрія й голова громади п. М. Гринь є вдоволені й горді з того, що наша праця на культ-освітньому полі іде вперед.

(Поправлений допис)

Тоня Середницька — секретарка.

Відділ ім. Олени Пчілки

Йорктон, Саск.

Річні збори Відділу відбулися 23-го листопада 1987 р. в залі Української Православної Авдиторії в присутности 60 членок. Збори відкрив молитвою о. прот. П. Гнатів. Відспіванням "Вічная пам'ять" вшановано покійних членок, б.п. Фрозіни Білокрилої і Марії Форштей. Предсідницею річних зборів була добр. Марія Гнатів, а секретаркою, Параскевія Семенюк.

Прот. П. Гнатів привітав присутніх членок та висловив щиру подяку за велику проробленну працю впродовж року для церкви і Народнього Дому. "Нехай Господь Бог обдарує вас кріпким здоров'ям". Він бажав найкращих успіхів та міцних сил нововибраному зарядові на слідуючий рік.

Після протоколу з минулого року, слідували звіти з річної діяльности від головного заряду, а різні комітети подали свої звіти до звітової книжки.

Голова відділу, пані Анна Кучерява, подала обширний звіт та сердечно подякувала всім членкам відділу за добру співпрацю впродовж чотири-річної каденції її головства. Вона побажала найкращих успіхів новому зарядові.

Відділ начислює 149 членок, з цього числа 14 почесних. Від Контрольної комісії, пані Катерина Волощук, перечитала фінансовий звіт і внесла уділення абсолюторії зарядові, який працював впродовж 1987 р.

Культурно-Освітна праця: приготовили "Свято Членства", під час якого ми формально приймаємо нових членок, відзначуємо заслуженних і почесних. Мали нагоду бачити дві фільми — "100-Річчя Жіночого Руху" англійською мовою, також про Православну Церкву в Алясці. Гість бесідник, пан Теодор Денищук промовляв до нас на тему "Про лайф асовсіейшон" — Захист життя ненароджених дітей, "Ютінейзія" та про немічних. Громадно відбувся концерт Тараса Шевченка. З участю дітей Рідної й Недільної Школи та сумківців приготовлено програми з нагоди Св. Миколая й День Матері. Гість, пан Мирослав Сорокан з Принц Алберт висвітлив нам прозірки про Південну Америку, Москву й Ленінград. На 11-го листопада, біля пам'ятника упавших героїв, вшанували пам'ять тих, які віддали своє життя обороняючи свій край. Членки брали участь в Молебню спеціяльно за українських вояків, Наші членки виконали великий проект вишиття священичих риз. Вишивали: К. Дорош, В. Трофанюк, А. Финюк, Д. Корбот, М. Ґерман, Е. Кусий, П. Семенюк. Також, пані Домка Корбот і пані Олеся Піць вишили дві хуругви для Пров. Екзек., С.У.К., які були вживані під час Ювілейного Святкування 1000-ліття Хрещення України, яке відбулося в Саскатуні.

Делегатки брали участь у крайовім З'їзді С.У.С. в Саскатуні 16 до 18 серпня, 1987 р. і передали нам цікаві, інформативні звіти. Наш відділ гостив Прв. З'їзд С.У.С. 6-го і 7-го листопада, в Йорктоні. Знову, наші делеґатки прочитали нам звіти.

Під проводом добр. Марії Гнатів, сумківці відограли драму "Цигани". Одягнені в повних строях відтанцювали українській танці та мали музичну комедію.

В неділю 30-го серпня 1987 р. наш відділ відсвяткував 60-річчя свойого існування. Вшанували бувших голів Відділу шпильками, чотири членки отримали 60-літні грамоти, а шість отримали 50-літні грамоти за постійне членство в Союзі. Головною бесідницею була пані Галина Мельник-Марко, з Вінніпеґу. Вона говорила на тему, "Наш намір на будуче й проблема зберігати Українську Мову" Наша режисерка, добр. М. Гнатів, зайнялася підготовкою членок відограти п'єсу, "За нами сестри". Ювілейний комітет видрукував історичну книжечку з нагоди 60-ліття відділу. Також, з ініціятиви Централі С.У.К., ми почали книгу. Почесних Членок.

Інші громадські імпрези: членська передріздвяна вечеря з відповідною програмою, де були запрошенні мужчини; Свята Вечеря перед Йорданом; сніданок після Великопостної Місії Священників; передвеликодний чай з випродажем традиційного печива й писанок; спільне свячене; величавий осінній базар з випродажем печива та різних мистецьких виробів. На День Подяки відбувся Молебень, потім обід.

Добродійний Комітет висилає картки поздоровлення або співчуття тим, які переживають смуток по втраті рідних. Впродовж року членки відвідують хворих в лікарнях і по домах. Спеціяльно під час Великодних Свят дарують хворих свяченим та писанками. Членки помагали дітям Рідної Школи і сумківцям виробляти паски.

Під управою п. Мирослави Максимюк, Сумківці виступали в музичнім фестивалі в Йорктоні, де вони отримали високі оцінки.

Екзекутива Відділу разом з церковним зарядом влаштували несподіванку — 25-літній Ювілей подружжя для о. прот. Петра о добр. Марії Гнатів.

Наш відділ допомагає фінансово не лише місцево але, висилає пожертви братнім організаціям та інституціям. Особливо допомогли родині, де пожар спалив їх дім та інше майно. Пожертви в 1987 р. були: для місцевої Церкви Св. Преображення, Української Православної Авдиторії, журнал "Промінь", організаційні і з'їздові Фонди С.У.К. Стипендії студентам 12-ої кляси з найвищими оцінками. При нашім відділі існує дві стипендії — Стипендія ім. Пані Вероніі Трофанюк і Стипендія Відділу С.У.К. ім. Олени Пчілки. Курсантам, які учащали на курси повного заглиблення Української Мови в Інституті ім. П. Могили. Для літної оселі "Тризуб". "Телемірикол". Побоювання недуги рака. Дали до Інституту ім. П. Могили на літні Курси Українознавства.

Заряд на 1988 рік: — Уступаюча голова Анна Кучерява, голова — Анна Фенюк, 1-ша зас. гол. — Анна Кірстюк, 2-га зас. гол. — Фіялка Станицька, 3-та зас. гол. — Ліона Процишин, рек. секр. — Марія Волощук, зас. рек. секр. Лавіна Вінтоник, корес. секр. — П. Семенюк, зас. корес. секр. — Катерина Волощук, касієрка — Наталя Гишка, зас. кас. — Стефанія Трофаненко. Контрольна комісія — Катерина Волощук, Елинорія Кусий, Вержінія Верещук-Джонсон. Референтки: Промінь — В. В. Джонсон, членства — Л. Прокопчук, Недільної Школи — Є. Крочак, Рідної Школи — добр. М. Гнатів, Стипендійної ком. — добр. М. Гнатів, Комітет Тисячоліття — добр. М. Гнатів, мистецтва — В. Трофанюк, добродійної праці — А. Левчук, Український Музей Канади в Саскатуні — Е. Гринюк, преси — О. Піць, архіву — С. Скварчук, культосвітна — добр. М. Гнатів, Соціяльний ком. — А. Шинківська, базаровий ком. — Є. Вівчар, куховарські книжки — Н. Гишка, надзірна рада С.У.М.К. — М. Іссар, кухарки — Лелія Прокопчук, Єлисавета Вівчар, Анна Сіра, помічниці кухаркам — Л. Малінська, В. Филипчук, Є. Білан, Єлисавета Білан. Маємо 12 Старших Сестриц, які пильно доглядають чистоту Божого Храму.

Членки відділу бажають журналові й його редакторці "Проміня" найкращих успіхів.

Рекордова секр. *Марія Волощук*

———————

Відділ ім. Савелі Стечишин

Келовна, Б.К.

Відділ відбув річні збори 7-го грудня 1987 р. в залі при церкві. Присутних було 52 членкинь. Голова Анна Шепел відкрила збори і ними керувала, заразом привітала членок, та склала щиру подяку за добру кооперацію, і покликала найстаршу членкиню Е. Кудлу провести молитву. Вшановано покійних членок хвилиною мовчанкою. Секретарювала Наталя Гайдук. Рекордова секр. Н. Гайдук прочитала звіт з минулих річних зборів 1986 та діяльність за 1987 р.

Впродовж року відбулось 9 місячних зборів, та 6 засідань заряду. Членки співають в церковнім хорі, а на Різдво разом із церковними членами ходять колядувати. Успішно влаштовано "Маланку". Йорданську Вечерю, пущеня, базарі, спільне сьвячене, прийняття нових членкинь, храмовий обід, 3 весільні вечері, весняний чай і продаж великоднього печива, писанок та ручної роботи. Вітали і вчащали на Окружний З'їзд з гарною програмою, де провінційна голова Олена Дзюбенко вручила грамоти 50-літної праці у С.У.К. 4 членкам.

Під проводом культурно-освітної референтки влаштовано свято Л. Українки, Т. Шевченка, День Матері, День Батька (пікник), День Подяки, прийняття нових членкинь, виступали з двомовними колядами на "Carol Festival". Виповнили до Централі працю відділу в продовж 10 років. Допомагають по можливости для музею у Саскатуні. Добродійний комітет відвідує хворих у шпиталях і домах, а на Великдень обдаровують свяченою паскою.

Сестрці доглядають чистоту в церкві, і прикрашують квітами.

Жертвували на місцеву церкву, на Колеґію Св. Андрея у Вінніпеґу, на міжнародню амнестію, на журнал "Промінь" на шпиталь, на поборювання недуг

серця і рака, на організаційний фонд та на фонд Св. Володимира. Вислали 2 делеґатки на крайовий З'їзд Саскатуні. Звіти були читані від усієї управи і комітетів, де була предложена наша праця. Фінансовий звіт: прихід 16,670.80, а розхід 12,411.90.

Управа на 1988 рік: голова — Наталя Гайдук 1-ша заст. голови — Марія Атаманчук, 2-га заст. голови — Гелена Новосад, рекордова секретарка — Ґеня Свинарчук, кореспонд. секр. — Домка Марцишин, касирка — Марія Копан.

Конт. комісія: Ліна Вилсон, Лора Карильчук, Марія Бойко. Рефер. членства — Діяна Ворончак і Катерина Бартко. Архіву — Розалія Петращук, "Променя" — Зоня Талпаш. Амнестия — Юстина Федейко. Культ.-Освітна, Анастазія Ратковська, Корнеля Сушельницька, Анна Шепел. Мистецтво і музей — Розалія Олеськів, Анна Трофаненко, Гелена Новосад, Марія Гарасим. Базаровий ком. — Леся Павлик, Леся Бурковська, Марія Наконечна, Катерина Бойко, Марія Клевчук, Вільма Паленьців, Марія Світик.

Добродійний — Александра Тимчук, Зоня Талпаш, Сейді Макаренко, Анна Тодор.

Квіти — Марія Тарновецька і Марія Митран. Телефон — Діяна Костюк, Павліна Бреґеда, Кат. Бартко, Кароля Токарик, Анна Маюк, Алек. Войчук.

Секр. — Н. Гайдук

ДЕНЬ ПОДЯКИ І СВЯТО КНИЖКИ

ГРОМАДА СВ. ЮРІЯ ПЕРЕМОЖЦЯ І ВІД. ІМ. КНЯГИНІ ОЬҐИ, ҐРІМЗБІ, ОНТ.

У неділю 25-го жовтня, 1987 р., після Служби Божої і молебня „Подяки" Всевишньому Господу за милостиві дари на протязі цілого року, відбулося посвячення образів; Св. Володимира, Св. Кн. Ольги і Хрещення Руси-України. Ці прекрасні образи подарували для церкви жертвенні парафіяни п-во Олексій і Валентина Яворські, чин посвячення виконав о. Ґригорій Планида. Відтак усі присутні перейшли до відповідно удекорованої церковної авдиторії, де на усіх гостей чекали смачні страви, які приготували членки відділу на чолі з головою п. В. Яворською і господинею п. М. Гусак. Отець Г. Планида перевів молитву, поблагословив страви, та співом „Вічная пам'ять" пом'янули усіх бл. п. парафіян, що відійшли у Вічність.

Після обіду голова громади, п. Дм. Шпитковський привітав усіх гостей і подякував, що прийшли усі численно і як одна велике родина відзначили ці громадські свята. З цієї нагоди також склали слідуючі привіти; о. Г. Планида привітав усіх відповідним словом, від від. ТУС — п. К. Шпитковський, від Рідної Школи учит. п-на О. Бурак і від відділу — СУК — голова п. В. Яворська привітала усіх змістовним словом, виносячи подяку членкам відділу за допомогу у влаштованні цього сьогоднішнього свята. Від Рідн. Школи — п. Я. Скрипка.

У другій частині свята відбулися культурно-освітня імпреза „Свято Книжки", яку відкрила п. М. Нечай вступним словом на тему: „Книжка в житті дитини та шкідливи телебачення". Учні Рідної Школи виступили з слідуючими деклямаціями: „У дні Свята Книжки — загадка про Книжку" нап. Б. Федчук і „Учися сину". Учнів Рідної школи підготовила учителька п-на О. Бурак.

Реферат „Любов до книжки" прочитала п. П. Бойчук, усі присутні вислухали з увагою, цей глибокозмістовний реферат. Другий реферат прочитала п. В. Яворська на тему: „З чим прийдемо до 1000 ліття Хрещення Руси-України". Вислухавши цей реферат усі присутні усвідомили дійсність, у які тяжкі і випробовуючі часи живемо, та нічого іншого не зістається тілько боротися із байдужністю ті ніколи не забувати історію усіх лихоліть української нації. Поселились українці по майже усіх частинах світу, напевно Боже Провидіння керує нами, щоб ми багато дечого научилися!...

Перед закінченням програми відбулася розігравка, дохід призначений для церкви, дарунок для розігравки зробили жертвенні парафіяни родина Й. Пертак. Були також перепроваджені збірки на фонд оборони родини І. Дем'янюка, на інформаційне бюро КУК в Оттаві і на журнал „Промінь". Пересилаємо пожертву на „Промінь" в сумі $25.00.

Культурно-освітний ком. реф.
Марія Нечай

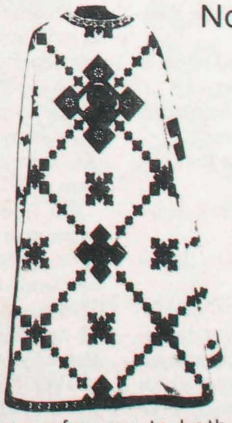

Now available

Need an idea for your church's Millennium project? then purchae this beautifully embroidered Ukrainian cross-titched (in Western Ukraine) complete set for your priest to wear during next Millennium celebrations and have them for all our church High Holidays' thereafter. We can refer you to both Orthodox and Catholic parishes who have already got them. Only 2 left, so order immediately.

Ethnic Church Supplies. Box 1270
Canora, Saskachewan. S0A 0L0
Ph. (306) 563-6551... 563-5360

З ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ В КЕЛОВНА, Б.К.

Заходом Провінційних Екзекутив СУК і ТУС на Британську Колюмбію дня 26-го вересня 1987 р. відбувся в Келовні Окружний З'їзд, в якому взяла участь Відділи з Келовни, Вернон, Кемлупс та члени Провінційних Екзекутив.

В субору о 10 годині рано голова Пров. Екзекутиви Олена Дзюбенко відкрила З'їзд запросила до головного стола президію З'їзду й під акомпаніямент Галини Новосад відспівано гимн Союзу й "О Канадо". Молитву перевів о. Прот. Петро Блажук після того хвилиною мовчанки вшановано пам'ять членів, які відійшли у вічність.

На секретарів З'їзду вибрано Доротею Панчук і Івана Сушельницького. До рекомендаційної комісії вибрано: Галю Токарик Кароліну Романик, Семена Лебедовича й Михайла Свинарчука. Дальшу програму переводила Емілія Чуйко, друга заступниця голови Пров. Екзекутиви.

Привіти були від Централі СУС в Едмонтоні (телеграма):

Голови Пров. Екзекутиви ТУС — Івана Коляски,

Голови Філії Музею у Ванкувері — Марії Вакалюк,

Настоятеля о. прот. Петра Блажука,

Відділу СУК ім. д-р Савелі Стечишин — голова Анна Шепель,

Відділу ТУС в Келовні — передав о. Диякон Ізидор Ворончак,

Від Церковної громади в Келовні Іван Сушельницький,

Від Відділу СУК в Кемлупс — Елисавета Лайн голова,

Від Відділу СУК у Вернон — Доротея Панчук голова,

Було приємно привітати на цьому З'їзді гостя пана Данила Шумука, який у своєму привіті сказав, що він обзнайомлений із Союзом Українок ще з України, коли він ще перед Другою світовою війною мав нагоду зустрічатися з членками Союзу на Волині в місті Ковлі.

На пообідній програмі була панельна дискусія з нагоди 60-літнього Ювілею Союзу Українок Канади і СУС. Модераторкою цієї панелі була Галя Токарик а доповідали: Настя Воробець на тему "Як зорганізувався Союз Українок Канади", Вікторія Пушка на тему "Діяльність СУК на протязі 60 років і його будучність", Ліда Гузик на тему "Роля української жінки в канадському суспільстві". Данило Шумук поінформував про теперішній стан організаційної праці на Україні.

Доповіді були добре опрацьовані й інформативні. Починаючи від початків була подана історія зорганізування Союзу Українок Канади, його досягнення в громадському житті. Звернено увагу, що в теперішній час наше членство повинно брати участь в загально канадському житті, а також цікавитися справами, які відносяться українців і реагувати, коли в пресі або телевізії подаються неправильні інформації про нас.

Була порушена справа Комісії Дешена, Комітету Оборони Громадянських Прав, безпідставні оскарження українців у воєнних злочинах.

Цікава була інформація Данила Шумука про українських Жінок на рідних землях. Хоч вони не є зорганізовані, але велике число з них ведуть провід і стараються підтримувати й ширити все що є українське — культуру, народні звичаї, традиції, а головне вживають українську мову, за що уряд їх переслідує, звільняє з праці, а навіть ув'язнює.

Від Провінційного ТУС Іван Коляска дав признання жіноцтву, що воно є краще зорганізоване ніж мужчини і його бажанням є, щоб організувати Відділи ТУС в провінції, де їх ще немає і підсилити ті, які вже існують.

Після короткої перерви були окремі наради членів СУК і ТУС.

На сесії СУК були подані звіти праці: Голови Пров. Екзекутиви — Олени Дзюбенко, Голови Відділу СУК ім. д-р Савелі Стечишин в Келовні — Анни Шепель, Голови Відділу ім. Св. Кн. Ольги у Вернон — Доротеї Панчук, Голови Відділу ім. Лесі Українки в Кемлупс — Єлисавети Лайн.

Звіти були інформативні. Кожний Відділ, тому що приміщується при церковній громаді багато праці вкладає для церкви. Приготовляють обіди, концерти, випродаж печива і інше. Тому, що в Оканаґан замешкують переважно старші віком люди, які приїхали сюди на відпочинок, є мало молоді і дітей. Відділ СУМК існує в Кемлупс.

Після звітів приступлено до дискусії над справами, які відносяться до праці по Відділах. Присутні членки були поділені на чотири дискусійні групи, в яких обговорено слідуючі питання:

1. "В який спосіб оживити працю в наших Відділах і притягнути молодших членок?"
2. "В який спосіб піднести рівень культурно-освітньої праці по Відділах"
3. "Як ми розуміємо працю у Відділі й працю Провінційної Екзекутиви?"
4. "Наше відношення до теперішніх подій у світі відносно українських справ і наші зобов'язання перед українською спільнотою в Канаді".

Дискусії по групах відбувалися цікаво. Кожна членка висловлювала свої думки відверто. Висліди з цієї дискусії були слідуючі:

— Щоб покращати працю по Відділах членки поперше повинні добре знати цілі й завдання СУК й тоді працювати в тому напрямку.

— Змінити програму місячних зборів, не витрачати часу на дрібничкові справи а звернути більше увагу на культурно-освітню працю.

— Організувати гуртки членок з певним зацікавленням й дати їм нагоду працювати в тому напрямку.

— Тому, що наша організація є українська ми повинні звернути увагу на вживання української мови, організувати гуртки розмовної мови, давати інформаційні допо-

віді з історії, літератури і інше.

— Підтримувати нашу церкву і загально українські організації й допомагати їм фінансово.

— Реагувати в пресі на неправильні інформації про Україну й українців.

— Звернути на добродійну працю на місцях (відвідування хворих та старших) а також допомагати матеріяльно православним українцям в діяспорі.

— Звернути увагу на нашу молодь і дітей, організувати й підтримувати Відділи СУМК, українські й недільні школи.

— В організації не повинно бути поділу на молодших та старших членок, для всіх є досить праці.

Після дискусії Михайло Свинарчук від Рекомендаційної Комісії представив ряд рекомендацій, на які всі присутні погодилися.

Підчас З'їзду були виставки:

— Від Провінційної Екзекутиви СУК і Філії Музею з історії Українського Жіночого РУХУ, 60-літнього Ювілею Союзу Українок Канади та народнього мистецтва — приготовили Марія Вакалюк, Настя Воробець, Вікторія Пушка і Олена Дзюбенко.

— Від Відділу ім. С. Стечишин виставку приготовили пані: Гакман. Дудик і Олеськів.

— З Вернон пані К. Романик мала виставку своєї тканини.

На закінчиння З'їзду Олена Дзюбенко від імени Провінційних Екзекутив СУК і ТУС зложила всім подяку за участь в З'їзді а зокрема голові, управі й членкам Відділу в Келовні за те, що вони погодилися гостити в себе цей З'їзд і гарно приймали делегатів та гостей.

Молитвою й відспіванням гимну "Ще не вмерла Україна" закінчено З'їзд.

Доротея Панчук

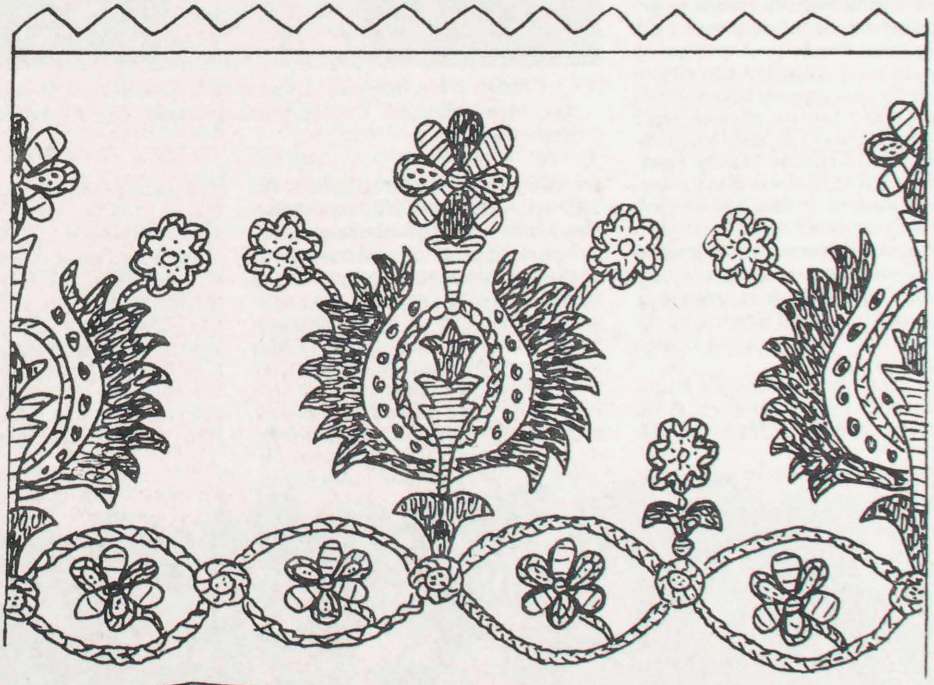

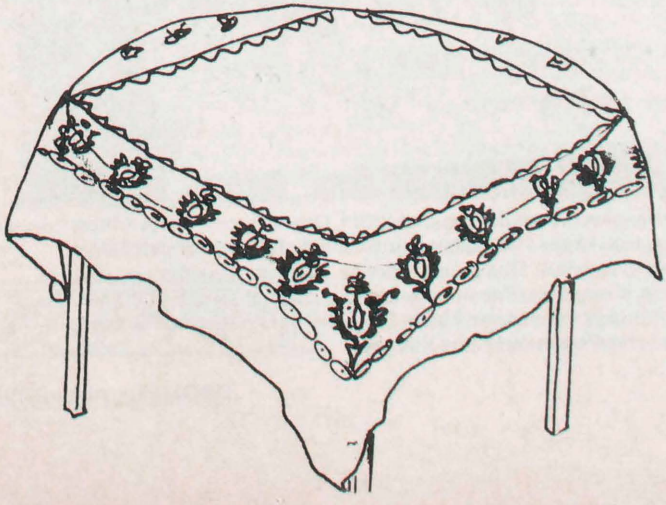

НАСТІЛЬНИК ІЗ БІЛОГО ПОЛОТНА

Полтавський рушниковий взір у природній величині. Можна відбити на прозорім папері і перенести на робітку. Взір видержаний у двох красках: рожевій і малиновій. Рубець викінчений широкою гарною мережкою.

Відділом українського народного мистецтва в "Промені" клопочеться Комітет Мистецтва і Музею в Торонті. Рисунки та інструкції подає голова Іванна Вахна.

Храм і свято членства

Єлов Крік, Саск.

Сидять зліва направо: Олександра Бочковська, Анастасія Костик, Марія Бальон. Стоять зліва направо: Ева Карасюк, Стефка Войціхівська.

Щороку 12-го липня наша церква свв. Петра і Павла святкує свій храм Богослуженням і обідом при допомозі відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки в Єлов Крік.

Цього (1987 р.) відділ рішив, щоб після обіду відбулось свято членства. Для цього вибрано комітет якого очолювала Анна Кіндрачук. Вона переглянула рекордові книжки і занялась запрошеннями. Наш відділ існує вже 56 літ і через різні причини ми відкладали відзначення членок, тому число відзначених членок було досить велике. Щоб збагатити нашу програму ми рішили запросити голову Союзу Українок Канади та деяких бувших членок, що живуть по більших містах.

В неділю рано наша церква в скорому часі почала заповнюватися вірними з різних сторін і свої місцеві. Святу Літургію служив о. М. Чурак, хор, що по більшій части складався з гостей, гарно співав при допомозі дяка.

По Богослуженні, членки відділу, які досі були зайняті в кухні вийшли до церкви й отець відслужив молебень за їхнє здоров'я. По цім всі перейшли до Народного Дому, до гарно удекорованої залі.

Голова церковної громади п. Бучковський привітав гостей, молитву провів о. Чурак і всі засіли до столів. Членки гості з інших відділів засіли при окремім столі. Позад них на стіні був прибраний портрет Лесі Українки і наш прапор. На середині стола лежав ювілейний торт, що його спекла Анна Линчук, вдекокорувала Вікторія Борса. По боках стояли свічки і квіти та калачі з написами 25 і 50 літ.

Обід відбувся формою буфету. Родина Василя Ґриби і Ґеня Стефанюк перебрали обов'язок у кухні. Після смачного обіду голова М. Бучковський передав програму Ользі Борсій, яка представила гостей, що прибули з дальших місцевостей, як Торонто, Мандир, Альта, Норт Бетелфорд, Саскатун, Принц

Сидять в першому ряді: зліва направо: Анна Борса, Софія Зіп, Ольга Борса, Анна Холод — голова С.У.К., Маруся Войціхівська, Марія Новак, Михайліна Олексин. Другий ряд Докія Кіндрачук, Сузі Ґриба, Стефанія Семенюк, Михайліна Бальон, Стефка Никіфорук, Ева Драпак, Анна Липчук, Параскевія Кіндрачук, Третий ряд: Марія Дорош, Ольга Мадриґа, Анна Олексин, Анна Кіндрачук, Анна Войціхівська, Марія Войціхівська, Анастасія Спілей, Анна Дорош. Відсутні на знимці — Іва Романюк і Анна Костик.

Алберт, Мелфорт, Кадворт, Вакав та ближчих околиць. По цім голова Відділу Маруся Войцехівська привітала всіх присутніх, прочитала імена членок, що упокоїлись і слідувала хвилина мовчанки в їх пам'ять.

Слідувало вшанування членок. Предсідниця представляла кожну по черзі, переказувала її діяльність, голова відділу причіпляла корсаж, а Анна Холод вручувала грамоту. Обов'язок представити 5 членок, що мають поверх 50 літ активної діяльности в організацій припав Анастасії Спелей, та які так само були вшановані. Маруся Войцехівська мала приємність вшанувати корсажем добр. Чурак і Анну Холод, нашим молодшим членкам Сузі Ґриба, Анні Кіндрачук і членкам гостям. Анастасія Спелей представила голову Союзу Українок Канади і попросила її до слова. Пані Холод говорила про завдання жіночого т-ва., членок, згадала про молодь СУМК та про святкування 1000-ліття Церкви в Саскатуні. Подяку Анні Холод склала предсідателька, яка покликала до слова Анну Войцехівську з Саскатуну, а вона як оснувателька цього відділу говорила про початки громадської праці в Єлов Крік, про фінансові труднощі, заки піонери цієї околиці побудували Народній Дім а пізніше церкву.

Кінцеве слово виголосив п. М. Боднар, голова церковного округа з Вакав. Під час програми Роман Липчук і Тарас Войцехівський брали "відійю тейп" і знимки, а по закінченю програми взяли знимки з усіх присутніх членок. По цім відбулось обдарування тортом, і гостина чаєм.

Дня 31 липня шість членок поїхало автом до Вакав відвідати три членки, котрі тепер перебувають в Домі старших громадян. Дві членки не мали нагоди бути на святі в Єлов Крік і ми запросили їх до Дому старших громадян. Там ми тих 5 членок вшанували грамотами і корсажами. Після чайної гостини ми заспівали їм "Могая літа", взяли знимки і повернулись додому, раді, що все відбулось щасливо, що в нашому пляні:

Ольга Борса, секретарка.

Ювілей 25-ліття Відділу 60-ліття Союзу Українок Канади. в Скарборо, Онт.

Неділя 25 жовтня 1987 року надовго залишиться в пам'яті членок відділу Св. Анни, бо цього дня ми святкували 25-літній Ювілей, як рівнож і відзначення 60-ліття Союзу Українок Канади.

Служба Божа почалась о годині 10:00 рано. Під час Заупокійної ектенії було згадано членкинь, відійшовших у вічність.

Після Богослуження був відправлений Молебень в інтенції відділу. Під час Молебня голова відділу Т. Козурко стояла з прапором, а членки стояли з свічками.

Після церковних відправ членки, громади і гості зійшли до церковної залі. На білосніжних столах пишались чудові осінні квіти і ювілейний торт, прикрашений смолоскипом емблемою Союзу Українок, який спекла і естетично удекорувала наша молода членкиня Л. Бот. Щира подяка за мистецьке виконання торта.

Всі відспівали молитву "Отче наш", а о. Ф. Легенюк поблагословив страви і закликав однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять спочилих членкинь.

За головним столом заняли місце: о. Ф. Легенюк, добр. М. Легенюк, головна бесідниця Л. Хорош — Ґреґорі з мужем інж. Григорієм, господиня свята Е. Сампара, голова відділу Т. Козурко і всі бувші голови.

Після смачного обіду Т. Козурко відкрила свято вступним словом і передала переведення програми культурно-освітній референтці Е. Сампарі, удекоровавши її корсажами.

Пані Е. Сампара прочитала протокол з перших зборів, як відділ ім. Св. Анни вступив до складу Союзу Українок. Рівнож відчитала імена уступивших голів відділу, а заступниця голови Л. Бот удекорувала кожну корсажем. Також прищепила корсаж теперішній голові Т. Козурко. Головами були: М. Мула, Л. Муровичь-Тимошенко, Е. Павлик, А. Петришин, В. Кузик, А. Барок, М. Боднарчук, С. Кукурудза і Т. Козурко. Пані Е. Павлик і п. Т. Козурко були по пару каденцій.

Бувша голова Е. Павлик, представила головну бесідницю Л. Хорош-Ґреґорі — бувшу голову Централі Союзу Українок і удекорувала корсажами.

Л. Хорош-Ґреґорі у своїй змістовній промові підкреслила великі заслуги Союзу Українок в минулому, як рівнож закликала в майбутньому ревно служити на церковно-релігійному полі і зберігати культуру і традиції нашого народу.

Були зачитані писемні привіти від слідуючих відділів: відділ св. Княгині Ольги, Торонто; відділ ім. Л. Українки, Гамільтон, відділ ім. Л. Старицької — Черняхівської, Вест Торонто і від бувшої голови відділу Л. Муровичь-Тимошенко, Кітченер.

Від громади склав привіт голова п. Е. Федак, який щирими і теплими словами признав важливу ролю жіноцтва в громаді побажавши успіхів на майбутнє. Привіт від СУС при громаді склав В. Ґерґеша. Привіт від СУМК склала гарною українською мовою С. Дячун.

На закінчення свята о. Настоятель Ф. Легинюк в своїм слові підкреслив великий вклад праці в наше церковно-релігійне і національно-громадське життя.

Присутні ще довго вгощались кавою і тортом.

Засилаємо дар на "Пресфонд" $25.00.

Е. Сампара

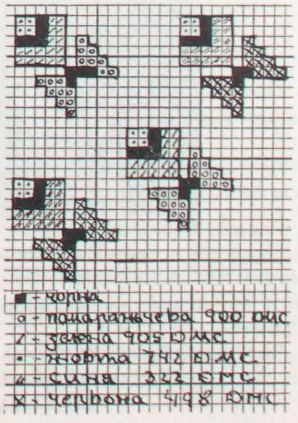

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Складаємо нев'янучий вінок у незабутню світлу пам'ять нашого дорогого приятеля й українського громадського діяча, сотника **Богдана Панчука,** який залишив незаступиме місце в українській спільності в Канаді.

Спи спокійно, наш дорогей Друже і сни про волю України.

Никола й Ольга Гавриш,
Саскатун, Саск.

———————

В пам'ять нашої дорогої матусі і бабуні — д-р **Людмили Бризгун,** яка відійшла від нас назавжди 7 січня 1981 року пересилаємо передплату на "Промінь", "Жіночий Світ" та "Наше Життя" для невідомої бабусі.

Оксана, Ярослава, Всеволод та Ігор Соколики — Торонто.

———————

У пам'ять довголітньої приятельки, бл. п. **Ольги Арсенич,** яка упокоїлась 1 вересня 1987 р. складаємо дар в сумі $20.00 на журнал "Промінь".

Родині висловлюємо найщиріші співчуття. Вічна їй пам'ять.

Емілія Косташ
Тетяна Лазарович, Едмонтон

———————

У світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх родичів, батька **Антона Марковського й мами Анастазії Марковської** (Лазарович) складаю скромну жертву на пресовий фонд журнала "Промінь".

Батько відійшов у вічність 7-го липня, 1947, а мама 27-го грудня, 1965.

Покійним вічна пам'ять!

Дочка Катерина Кіящук,
Торзбі, Альберта.

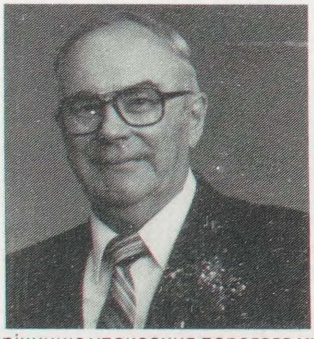

У першу річницю упокоєння дорогого мужа, батька та дідуся, бл. п. **Федя Николаєшина,** який упокоївся 28 лютого 1987 р. на 74-тому році свого життя, замість квітів на його могилу складаємо $100.00 на журнал "Промінь".

Покійному вічна пам'ять!

Сумуюча дружина, Ольга Николаєшин,
діти та внуки — Вінніпеґ.

Бл. п. Докія Масцюк

Дня 6-го листопада 1987 року, по короткій недузі, на 91-му році життя відійшла у вічність Докія Масцюк з дому Григорчук, довголітня членка Союзу Українок Канади й бувша голова Провінційної Екзекутиви на Британську Колюмбію.

Докія народилася 25-го березня 1896 року в селі Бучачки, повіт Коломия. До Канади приїхала з родичами однорічною дитиною. В родині крім неї були ще два сини й одна донька.

По одруженні довший час замешкувала в околиці Дрифтинґ Ривер. По втраті мужа переїхала з дітьми до Етелберт, Манітоба, де провадила крамницю мішаних товарів.

В 1939 р. продала крамницю і переїхала до Британської Колюмбії й замешкала на деякий час у Ванкувері, а в 1966 році переїхала до своєї дочки до міста Кортні (Ванкуверський Острів), де проживала до кінця свого життя.

За час її побуту у Ванкувері Докія Мацюк належала до Відділу Союзу Українок ім. Лесі Українки, а в роках 1961—1964 була головою Провінційної Екзекутиви, на Британську Колюмбію. Своїми організаторськими здібностями та лагідною вдачою вона заслужила на пошану серед членок й загалу.

Бл. п. Докія Масцюк відносилася з пошаною й любов'ю до всього свого рідного, читала й цінила "Промінь" і тому замість квітів на її свіжу могилу Провінційна Екзекутива складає пожертву в сумі 25 дол. на нев'янучий вінок в її пам'ять. Нехай Господь Бог оселить душу її там де всі праведні спочивають. Вічна їй пам'ять.

Покійна залишила в смутку одиноку доньку Силвію Мосс з її мужем, внуками і правнуками.

Галя Токарик

Тисячу літ тому патріярх медицини Авіценна заповідав своїм учням: "Три знаряддя є у лікаря — слово, рослина, ніж". Перефразуючи ці слова, можна сказати, що немає рослини, яка не була б лікарською, і немає такої хвороби, яку не можна було б вилікувати рослиною.

Звертаючись до багатющих набутків народної медицини, ми здебільшого використовуємо дикорослі рослини. А тим часом, незвичайні цілющі властивості мають і культурні представники зеленого світу — усім нам відомі овочі, фрукти і ягоди. Візьмемо, наприклад, таку буденну й прозаїчну культуру, як картопля. Мало хто знає, що споживання варених бульб сприяє лікуванню виразки шлунка і двадцятипалої кишки, знижує артеріальний тиск. Поряд з ромашкою відвар картоплі використовують і як проти-запальний засіб.

Капуста... Ця городня культура багата на вітаміни, містить йод, фтор, залізо, магній, кальцій та інші елементи. На плантаціях білокачанної, як у сосновому лісі чи горіховому гаї, дихається вільно й легко — капуста виділяє фітонциди, особливі леткі речовини, що вбивають хвороботворні мікроби.

У вас порушений кровообіг, вам загрожує інфаркт міокарда, ви сліпнете... Споживайте моркву! Збереженню гостроти зору сприяють також дині й гарбузи. Ці овочі застосовуються і при малокрів'ї, порушеному обміні речовин та лікуванні ендокринних залоз.

Багатий букет, цілющих властивостей має кавун. Його корисно споживати при атеросклерозі, захворюванні кровоносної системи та органів виділення. Кавунний сік поліпшує роботу, серця, проганає сечокам'яну хворобу, лікування набряки.

Іноді в народі кажуть: "Набрид гірше печеної редьки". І даремно. Редька, хоч яка гірка, а надзвичайно корисна. Її рекомендують для лікування нервозів, радикуліту, ішіасу і подагри. Не менші лікувальні властивості мають огірки. Їхнім соком, настоєним на медові, лікують катар верхніх дихальних шляхів, проганяють кашель. А ось при холециститі й гепатиті корисні приймочки кукурудзи. Використовуються вони і як жовчогінний засіб. Корисні петрушка, щавель, квасоля, буряки, бруква. Крім стравових якостей, вони мають лікувальні властивості — рекомендуються при сечокам'яних хворобах, шлунково-кишкових захворюваннях, цукровому діабеті.

А що вже казати про **цибулю і часник!** Це — чи не найкращі "лікарі" домашнього городу. Вони є ворогами артеросклерозу, водянки, запалень кишечника, бронхіальної астми, диспепсії і виснаження. Чудовими зцілителями є і плоди саду. Багатьох людей, наприклад, діймає повнота. Вони змушені вдаватися до дієти, голодувати. А тим часом варто до свого щоденного меню ввести ягрус (натуральні ягоди, джеми, варення) і від ожиріння можна себе убезпечити.

Дехто уникає груш, боячись розладу шлунка. Тим часом відвар цих слодких плодів ліквідує кашель. При серцево- суденних захворюваннях лікарі рекомендують вживати **персики й суниці. Абрикоси** посилюють зір. **Виноград, вишні, сливи** зміцнюють організм, славляться як протизапальні засоби. У **яблуках** багато заліза, фосфору та інших цінних речовин, конче потрібних організмові. Ці найпоширеніші плоди медики рекомендують вживати при захворюваннях кровоносної системи і органів виділення. Яблуками лікують також гіпертонію, вони знижують кров'яний тиск.

О. Ємченко — (Рад. Укр.)

ПОРАДИ ДЛЯ ГОСПОДИНЬ

1. Щоб хліб не засох, завинути його в пластикову торбинку та тримати в холодильнику.
2. Мед не стратить кольору і смаку, коли схований у темнім місці.
3. Чоколядовий корж буде лекший і кращого кольору, коли замість дріжджів дастся бікаборнату (поташу).
4. Коли хочемо, щоб майонеза була ясна і смачніша ніколи не заправляти її в алюмінієвім полумиску.
5. Щоб яйця легко обтеребилися, дати до них трошки соли, коли варяться.
6. Половина цибулі неуживана, не засохне, коли помастити розкряну частину маслом.
7. Щоб м'ясо було м'ягеньке і мало добрий запах, дати трошки вина, або помаранчевого соку при варенні.

ЗАПРОШУЄМО ВАС

ВІДВІДАТИ ЗЕМЛЮ НАШИХ ПРЕДКІВ — УКРАЇНУ

Із нашим п'ятим турне Ви зможете:

1. Побувати в столиці України — Києві, в містах Львів, Луцьк, Тернопіль, Рівне, Каменець-Подільськ, Чернівці і Вінниця.
2. Відвідати своїх родичів у селах.
3. Відвідати могилу і музей Т. Шевченка в Каневі.
4. Побувати на берегах Дніпра, де наші предки прийняли християнство 1000 років тому.

Ця двотижнева подорож автобусом по Україні заплянована від 16-го липня до 1-го серпня 1988 р.

Просимо зголошуватися наперед.

За дальшими інформаціями звертайтесь до:

WALTER MYSAK

Tour Director, Lockhart Travel Group
Box 1270 Canora Sask. S0A 0L0
Ph. 563-6551

Для наших господинь

УЛЯНА КРИВОРУЧКО

ЩАВЛЕВИЙ БОРЩ

6 горнят волової юшки
1 горнятко городини
—цибуля, морква, селера,
дрібно покраяні
½ горнятка маленької картоплі
дрібно покраяної
2 горнятка посіченого щавлю
—або більше
½ горнятка помідорового соку
1 ложечка муки
½ горнятка кислої сметани
1 ложка свіжого кропу, посіченого
сіль і перець до смаку.
3 яйці зварені натвердо

Дати до волової юшки посічену городину разом з картоплею і зварити городину на мяко. Додати щавель і варити п'ять хвилин. Розправити муку в сметані, дати до борщу і ще раз заварити. Посолити і поперчити до смаку.

Додати свіжий кріп. Подавати на стіл в глибоких тарілках, у які покласти половину яйця, розкраяного на четверо, жовтками вгору.

УВАГА — Щавлевий борщ теж підправляють сирими жовтками. До вище поданого припису дати 2 жовтки. Розмішати жовтки додати трохи борщу і влити до гарячого борщу. По доданні жовтків борщ не повинен більше кипіти. Борщ можна подавати гарячим або холодним.

МЕДІВНИК

1 горня меду
1 горня цукру
¾ гор. масла
1 ложечку ванілії
3¼ горнятка муки
6 яєць
2 ложечки соди до печева
1 ложечка цинамону.

Вимішати разом цукор, масло, мед і жовтки. Додати муку пересіяну домішати піну з білків. До цього медівника можна додати волоських оріхів, мігдалів, або дактилів. Пекти повільно одну годину.

BLACK FOREST CAKE

2—9 inch chocolate sponge-cake layers
½cup kirsch
Butter cream filling
2 cups pitted halved
cherries (black are best)
2 cups heavy cream
1 tblsp sugar
½ tsp vanilla
1 table spoon chocolate curls

Split and level the sponge cake layers. Sprinkle each of the 4 layers with kirsch.

Spread the bottom layer with 1/3 of the butter cream filling. Press 1/3 of the cherries lightly into the cream. Top with one of the layers, and repeat the cream and cherry step. Add another layer, and top with remaining butter cream and cherries. Then press fourth layer firmly in place on top. Whip the cream, sugar vanilla and kirsch. Spread the cream over top and sides of the sponge cake layers. Decorate with chocolate curls or grated chocolate.

(Chocolate curls are easily made using a potato peeler to peel curls of chocolate squares).

Butter Cream Filling

½ cup sweet butter, soft
3½ cups icing sugar, sifted
pinch salt
1 tsp strong coffee
cream

Cream butter until fluffy. Beat in sugar, salt and coffee, adding cream to give icing a heavy spreading consistency.

КРУХНІ ТІСТОЧКА

1 горнятко маргарини
1 горнятко цукру
3 жовтки
Шкірку з цитрини Міґдалів
Муки, щоб замісити не дуже густе
тісто.

Втерти на сметану масло, додати вибиті жовтки і потрохи додавати цукру, щоб була пухка маса. Додати стільки муки, щоби можна виробити не дуже густе тісто. Вивалкувати тоненько, робити малі округлі тісточка помастити білками (вибиті на піну) посипати посіченими міґдалами і пекти в мірно огрітій печі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ПРОМЕНЯ"

Відділ Лесі Українки, Давфин, Ман. $1000.00
Із завіщання Дорис КУК, Ванкувер $200.00
Відділ ім. Олени Пчілки, Йорктон, Саск. $120.00
Відділ ім. О. Басараб, Гефорд, Саск. $105.00
Т-во Яким і Софія Мендики,
Тандер Бей, Онт. $100.00
Марія Ґужда, Торонто, ... $100.00
Анна Ґреґорій, Едмонтон, ... $100.00
Відділ ім. Доньки України, Реджаіна $60.00
Відділ ім. С. Русової, П. Дверничук,
Лонґ Бренч $60.00
Відділ ім. Доньки України, Флин Флон $50.00
Відділ ім. Кн. Ольги, Стінен, Саск. $50.00
Відділ ім. Олени Пчілки, Мирнам, Алта. $50.00
Вікторія Керелюк, Гефорд, Саск. $50.00
Відділ при громаді Св. Михаїла, Едмонтон ... $50.00
Гелен Юськів, Ст. Кетеренс, Онт. $35.00
Милдред Дубельт, Мирнам, Алта. $30.00
Марія Драбиняста, Вінніпеґ, ... $25.00
Петро і Наталя Войновські,
Кергонстон, США. $25.00
Відділ ім. Ольги Басараб, Саск. $25.00
Антоніна і Василь Сайко, Монтреал $25.00
Е. Сампера, Еґен Корт, Онт. $25.00
Відділ ім. св. Анни, Скарборо, Онт. $25.00
Пров. Екзекутива, Б.К., Ванкувер $25.00
Відділ Кн. Ольги, Ґрімзбі, Онт. $25.00
Анна Симчич, Гефорд, Саск. $20.00
Юзефа Друль, Овкбурн, Ман. $20.00
І. Федик, Вінніпеґ, ... $20.00
Анна Ткачук, Гефорд, Саск. $20.00
Анна Яківчук, Гефорд, Саск. $15.00
П. Харановська, Суррей, Б.К. $15.00
Добр. Є. Василів, Торонто $15.00
Леся Шанта, Торонто,
в пам'ять батьків $15.00
Наталя Чабалко, Етобіко, Онт. $10.00
Д. Пасічник, Мейпл Ридж, Б.К. $10.00
Павло Боднарчук, Мелфорт, Саск. $10.00
Анна Хаба, Редвотер, Алта. $10.00
Марія Бурак, Бімзвил, Онт. $10.00
Емілія Слюзар, Лондон, Онт. $10.00
А. Петрів, Вінніпеґ, ... $10.00
П. Хомин, Монтреал $10.00
Емілія Чуйко, Ванкувер, ... $10.00
Ольга Борса, Єлов Крік, Саск. $10.00
Марія Ющенко, Лондон, Онт. $5.00
П. Свириденко, Каледон, Онт. $5.00
Стефанія Кульба, Монтреал $5.00
Вісента Хрущ, Атабаска $5.00
А. Пшенична, Едмонтон $5.00
Анна Ґулевич, Монтреал $5.00
Міра Маланчук, Монтреал $5.00
Зоря Шевчук, Вишард, Саск. $5.00
Лидія Мельник, Торонто $5.00
М. Стеранка, Кадворт, Саск. $5.00
Надя Новицька, Ню Брентон, Мін, США $5.00
Мирослава Телеґа, Виндзор, ... $5.00
Ольга Шевчук, Монтреал $5.00
Ксеня Ханасик, Ту Гилс, Алта. $5.00
С. Мединська, Монтреал $5.00
С. Валькович, Монтреал $5.00
К. Кошлай, Монтреал $5.00
О. Русин, Монтреал $5.00
Павліна Яремчук, Мирнам, Алта. $5.00
Калина Яремчук, Мирнам $5.00
М. Стефанюк, Вінніпеґ $5.00
Анна Вахна, Вінніпеґ $5.00
О. Дудник, Монтреал $2.00

* * *

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Т. Сидоренко, референтка — Монтреал 3
Олена Дзюбенко, Ванкувер 1
Тарас Григор, Торонто 1
Оля Андрушко, Вотерфорд, Онт. 1
Марія Вакалюк, Ванкувер 1
Марґ. Ременда, референтка —
В. Ванкувер 1
Настасія Микитюк, референтка —
Вернон, Б.К. 1
Віра Смерека, Англія 1
Оксана Соколик — Для бабусі — Торонто ... 1
Павліна Мулька, Ту Гилс, Альберта 1
Ліда Тимошенко, Стратфорд, Онт 1
Марія Сторожук, референтка —
Тандер Бей, Онт. 1
П. Фансеґа, Ню Вест Минстер. Б.К. 1

Складаємо найщирішу подяку всім тим, що дбають про журнал, що допомагають йому при кожній нагоді різним способом і тим самим будують йому добре ім'я та його майбутність. Нових читачок сердечно вітаємо.

———————

У пам'ять моїх дорогих родичів — **Якима і Меланії Сурма** й мого дорогого мужа, **Григорія Тарнопольського** в десяту річницю його смерти, засилаю нев'янучий вінок — $25.00 на "Промінь". І хай той вінок ніколи не в'яне, а пам'ять про них буде завжди між нами.

Дружина Марія Тарнопольське
і дети, Мелфорт, Саск.

———————

У світлу пам'ять **Евдокії Дяків** замість квітів на свіжу могилу склали на журнал "Промінь" в Едмонтоні по $10.00 — Софія Василишин і Нелі Сенів; по $5.00 — Гелен Райчеба, Емілія Репка, Р. Скакун, Леся Івасюк, Розалія Ґовда, Марія Лазарук, Розалія Фарина, Марія Сулима, Софія Гриник.

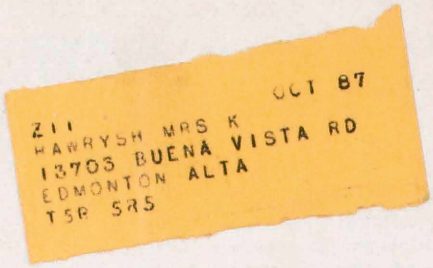

Видання, що їх можна набути в Централі Союзу Українок

РЕЛІГІЙНІ

БЛИСКУЧА ЗОРЯ, КНЯЖНА АННА ВСЕВОЛОДІВНА, Митр. Іларіон ..... $ .25

ПРОГРАМА, УСТРІЙ І ЗАВДАННЯ 2.00

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус
(Feast) DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH (Bilingual) 7.00

ІСТОРИЧНІ

НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ 3 томи:
1-ий том ВИДАТНІ ПОСТАТІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ С. Стечишин,
2ий том УКРАЇНСЬКІ КОМПОЗИТОРИ С. Яременко
УКРАЇНСЬКА ДРАМА Й ТЕАТРАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО НА ІСТОРИЧНОМУ ШЛЯХУ, В. Ревуцький
3-ий том УКРАЇНСЬКЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, І. Кейван
(ESSAYS FROM THE HISTORY OF UKRAINIAN CULTURE) Bilingual 20.00

50-РІЧЧЯ ЗДОБУТТЯ ГРОМАДСЬКИХ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ, д-р Г. Янішевська ... .75

UKRAINIAN HOLOCAUST OF 1933, Wasyl Hryshko (English only) 6.00

UKRAINIAN CANADIAN — SUK (English only) 12.00

ЛІТЕРАТУРА

АПОСТОЛ ЧЕРНІ, О. Кобилянська 20.00

ПІСНІ МОГО СЕРЦЯ, Дарія Могилянка 5.00

ДУМКИ ЛЕТЯТЬ НА УКРАЇНУ, Д. Могилянка 5.00

ЗА НАМИ СЕСТРИ, Анна Звоздецька 2.50

CANADIAN TAPESTRY, Daria Yanda (English only) 6.50

LESYA UKRAINKA — LIFE AND WORK, KUK (English only) 7.50

ПРОГРАМИ

ПРОГРАМА НА СВЯТО Л. УКРАЇНКИ І О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, С.У.К. 2.00

ПРОГРАМА НА СВЯТО Т. ШЕВЧЕНКА 2.00

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ НА СЛОВА Л. УКРАЇНКИ, С.У.К. 10.00

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 2.00

SUS IT'S MEANING AND SIGNIFICANCE (English) 1.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ МОЛОДІ, С.У.К 3.00

ПРОГРАМА ДЛЯ САДОЧКІВ, С. Магус 5.00

ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК, Союз Українок Канади 5.00

ПРОГРАМА НА СВЯТО СВ. МИКОЛАЯ, С.У.К. 3.00

ПІДРУЧНИК ДЛЯ НАДЗІРНОЇ РАДИ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК, С.У.К. 10.00

ЧАРІВНИЙ ДІЯМАНТ, М. Погідний-Угорчак 2.00

П'ЄСИ ДЛЯ МОЛОДІ "ЮНИЙ СКОМОРОХ" 5.00

Я ВЕРНУСЯ, О. Крамар ..... .50

ХОДИТЬ СОН КОЛО ВІКОН, Рада Української Школи 2.00

ДИВИСЬ, СЛУХАЙ, ГОВОРИ, С. Василишин Кн. 1, Кн. 2, Кн. 3 (Each) 3.00

ЗОЛОТИЙ ЧЕРЕВИЧОК, Прот. С. П. Симчич 3.50

РЕЛІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ П. Пауш 3.00

ДУХОВНІ ПІСНІ, С.У.К. 8.00

ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, Анна Данилович 8.00

ОЙ ЩО ТО ЗА ШУМ, Л. Гулуцан 9.00

СНІГОВА ПІСНЯ, Л. Гулуцан 9.00

EASTER, F. Pelech 1.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ, Н. КОБРИНСЬКОЇ, Т. ШЕВЧЕНКА, й І. ФРАНКА ..... (Ea.) 5.00

СУК ПРАПОРИ (FLAG) 25.00

СТРІЧКИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ RIBBONS WITH UWAC BRANCH NAME 25.00

SMOLOSKYP'S 17.00

SPOON'S WITH SMOLOSKYP 7.00

HASTI NOTES AND ENVELOPES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... (Doz.) 5.00

Please add 15% for Provincial Sales Tax and Postage and Handling Charges.

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1